

**VDL GROEP
JAARVERSLAG
2017**

**VDL GROEP
JAARVERSLAG
2017**

VDL Groep B.V.

Hoevenweg 1 ■ 5652 AW Eindhoven ■ Nederland

Telefoon +31 (0)40 - 292 50 00 ■ info@vdlgroep.com ■ www.vdlgroep.com

INHOUD

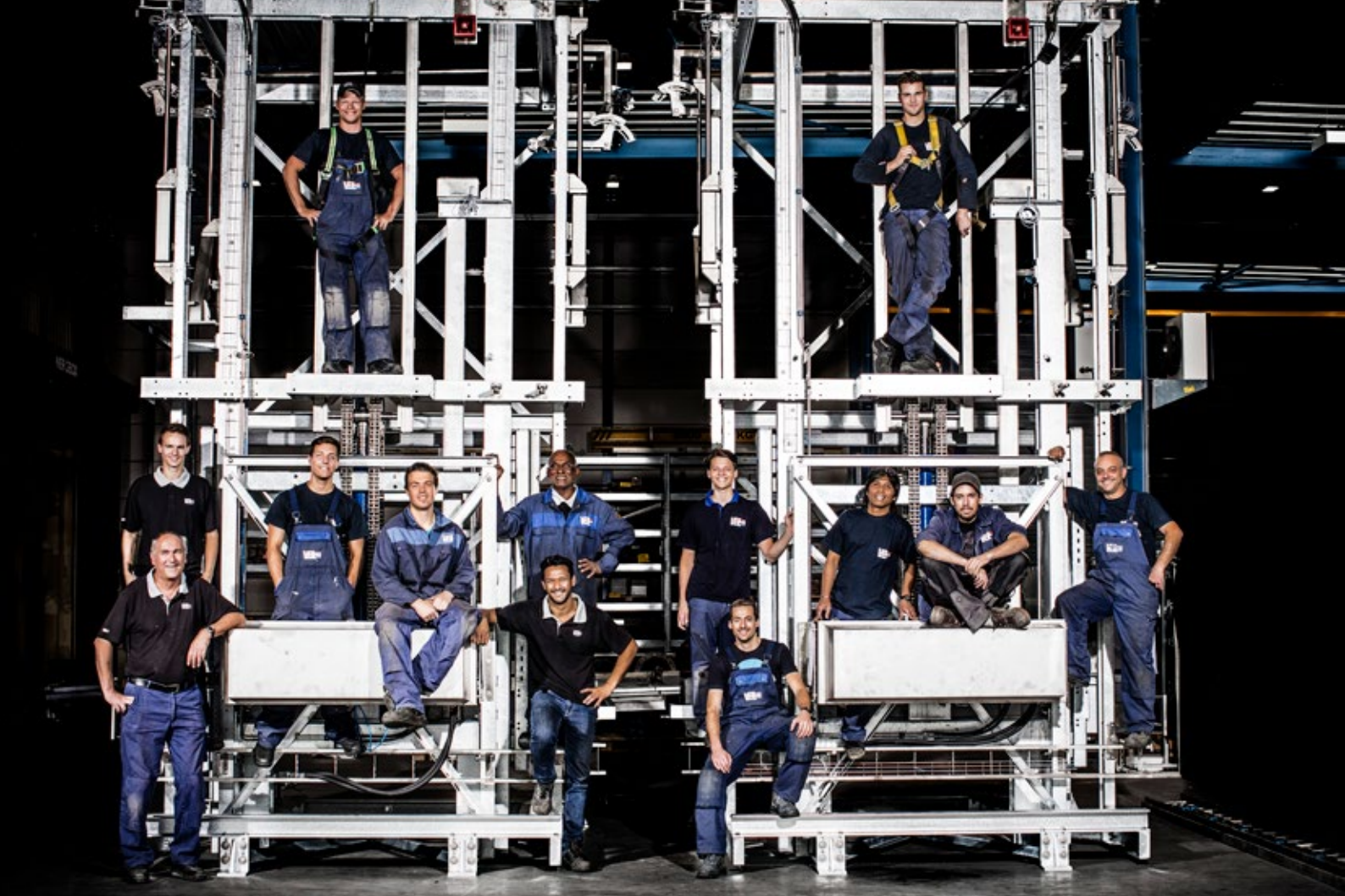
- 3 Kerncijfers
- 4 Profiel
- 5 Groepsschema
- 7 Bestuursverslag
- 49 Bericht van de raad van commissarissen
- 50 Controleverklaring
- 51 Jaarrekening 2017
- 56 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- 67 Werkmaatschappijen

KERNCIJFERS

(x 1.000 euro)

	2017	2016	2015	2014	2013
Gecombineerde omzet	5.048.860	3.208.375	2.686.499	2.545.519	1.812.313
Geconsolideerde omzet	4.899.358	3.032.133	2.522.070	2.342.041	1.632.108
Bedrijfsresultaat	187.522	187.688	167.181	117.988	95.610
Winst voor belastingen	200.155	194.213	163.744	120.209	98.027
Winst voor belasting / omzet	4,0%	6,1%	6,1%	4,7%	5,4%
Nettowinst	152.844	149.571	125.406	104.247	88.582
Nettowinst / omzet	3,0%	4,7%	4,7%	4,1%	4,9%
Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa	84.697	66.443	61.198	46.300	47.326
Cashflow	237.541	216.014	186.604	150.547	135.908
(Des)investeringen materiële vaste activa	178.146	112.993	124.259	114.459	82.456
Eigen vermogen	1.222.615	1.125.774	1.017.179	924.894	854.350
Totaal vermogen	2.207.383	1.895.179	1.683.108	1.660.407	1.382.879
Eigen vermogen / totaal vermogen	55,4%	59,4%	60,4%	55,7%	61,8%
Nettowinst / eigen vermogen	12,5%	13,3%	12,3%	11,3%	10,4%
Medewerkers per 31 december	16.137	13.356	10.623	10.303	9.216

PROFIEL VDL GROEP

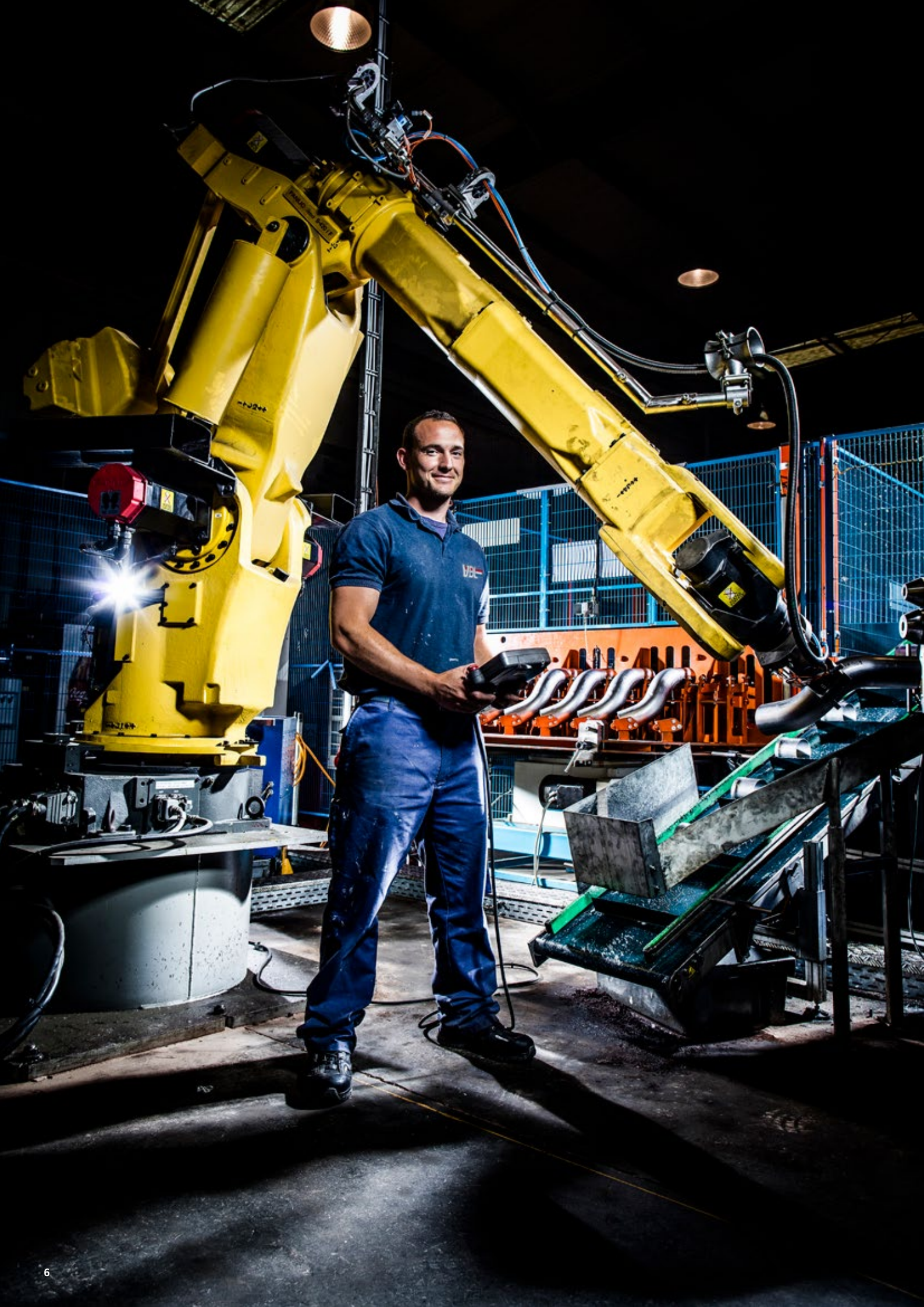
Kracht door samenwerking. Dat is de basis van VDL Groep, het internationale industriële familiebedrijf met het hoofdkantoor in Eindhoven. De onderneming is in 1953 door Pieter van der Leegte opgericht. Aanvankelijk was VDL Groep specialist in metaalbewerking. Later, toen zijn zoon Wim van der Leegte het bedrijf had overgenomen, is het portfolio aangevuld met kunststofverwerking, de ontwikkeling, productie en verkoop van bussen, de hightech-toelevering voor onder andere de halfgeleiderindustrie en beschikt VDL over de enige personenautofabriek in Nederland waar voor derden seriematige assemblage plaatsvindt.

Inmiddels is VDL Groep specialist in vier divisies: Toeleveringen, Autoassemblage, Bussen en Eindproducten. Voorbeelden van productieactiviteiten uit die laatste divisie zijn veersystemen, de geautomatiseerde inrichting van autofabrieken, warmtewisselaars en containerhandlingsystemen. VDL Groep innoveert door een combinatie van vakmanschap, ondernemerschap, hoogwaardige machines en technologieën. De bedrijvengroep voegt de slagkracht van een multinational samen met de platte organisatie en de open, informele werksfeer van een familiebedrijf waar doorgroeimogelijkheden en continuïteit voorrang krijgen.

Na 50 jaar ondernemerschap heeft Wim van der Leegte de leiding van het familiebedrijf in november 2016 overgedragen aan het directieteam met daarin zijn drie kinderen Pieter, Jennifer en Willem. Willem van der Leegte is zijn vader opgevolgd als president-directeur. VDL Groep is met meer dan 16.000 medewerkers actief in 20 landen. De groep omvat 97 werkmaatschappijen, elk met een eigen specialisme, die onderling intensief samenwerken. De gecombineerde jaaromzet in 2017 bedraagt 5,049 miljard euro.

GROEPSSHEMA

VDL Groep			
VDL Nederland		VDL Holding Belgium	
Toeleveringen	Autoassemblage	Bussen	Eindproducten
VD Leegte Metaal	VDL Nedcar	VDL Bus & Coach	VDL Agrotech
VDL Gereedschapmakerij		VDL Bus Chassis	VDL Industrial Products
VDL TIM Hapert		VDL Bus Modules	VDL Steelweld
VDL VDS Technische Industrie		VDL Bus Heerenveen	VDL Steelweld UK
VDL Laktechniek		VDL Bus Venlo	VDL Steelweld Deutschland
VDL Belgium		VDL Bus Roeselare	VDL Steelweld Sweden
VDL Technics		VDL Bus Valkenswaard	VDL Steelweld Suzhou
VDL Kunststoffen		VDL Bus & Coach Nederland	VDL Steelweld California
VDL HMI		VDL Bus & Coach France	VDL Steelweld Michigan
VDL NSA Metaal		VDL Bus & Coach Italia	VDL Steelweld South Carolina
VDL Apparatenbouw		VDL Bus & Coach Belgium	VDL Pinnacle Engineering India (50%)
VDL MPC		VDL Bus & Coach Polska	VDL Hapro
VDL Parree		VDL Bus & Coach Deutschland	VDL Klima
VDL Staalservice		VDL Bus & Coach Suisse	VDL Klima Belgium
VDL Lasindustrie		VDL Bus & Coach Czech Republic	VDL Klima France
VDL RPI Metaal		VDL Bus & Coach South Africa (70%)	VDL KTI
VDL Rotech		VDL Bus & Coach Serbia	VDL Delmas
VDL Systems		VDL Bus & Coach Danmark	VDL AEC Maritime (60%)
VDL Postma		VDL Bus & Coach España	VDL Containersystemen
VDL Industrial Modules		VDL Bus Center Deutschland	VDL Containersysteme
VDL Konings		VDL Busland	VDL Translift
VDL Wientjes Roden		VDL Bus & Coach Service FRY-ZHN	VDL Weweler
VDL Wientjes Emmen		VDL Bus & Coach Service Brabant	VDL Weweler Parts
VDL Services		VDL Bus & Coach Service Limburg	VDL Weweler-Colaert
VDL Enabling Technologies Group		VDL Parts	Truck & Trailer Industry
VDL ETG T&D		VDL Enabling Transport Solutions	VDL PMB-UVA
VDL ETG Eindhoven		V-Storage (50%)	VDL USA
VDL ETG Projects			VDL Middle East
VDL ETG Precision			
VDL ETG Almelo			
VDL ETG Singapore			
VDL ETG Suzhou			
VDL ETG Switzerland			
VDL Network Supplies			
VDL Fibertech Industries			
VDL GL Precision (92%)			
VDL Castings Heerlen			
VDL Castings Weert			
VDL Mast Solutions			

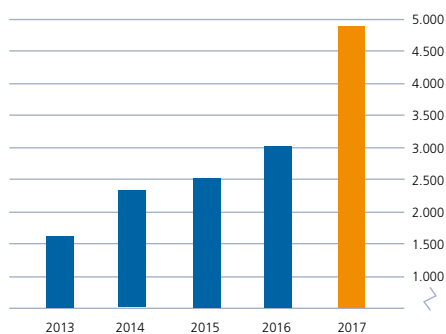
BESTUURSVERSLAG

2017 is een uitdagend én bewogen jaar geweest voor VDL Groep. De overdracht van het voorzitterschap is goed verlopen. Het jaar heeft vooral in het teken gestaan van het organiseren van onze groei. Bedrijfseconomisch is 2017 een goed jaar geweest voor ons 65-jarige familiebedrijf. Mede door de onderlinge samenwerking tussen de medewerkers van onze 97 bedrijven zijn we erin geslaagd om ons te verbeteren. Onze gecombineerde omzet is gestegen van 3,208 miljard euro in 2016 naar 5,049 miljard euro in 2017. Die groei van maar liefst 57 procent is afkomstig van al onze vier divisies. Dat we er wederom in zijn geslaagd om in de volle breedte te groeien, laat zien dat we op alle fronten in beweging zijn. Het nettoresultaat is met 2 procent toegenomen, van 150 miljoen euro in 2016 naar 153 miljoen euro in 2017. Door met name een andere productmix is het resultaat niet evenredig met de omzet meegegroeid. VDL Groep heeft een sterk eigen vermogen en is een financieel gezond familiebedrijf. Ondanks onze enorme groei blijft de balanspositie onverminderd sterk met een solvabiliteit van 55,4 procent. De operationele kasstroom over 2017 bedraagt ruim 262 miljoen euro.

Onder meer door de overdracht en de voorziene omzetgroei was vooraf bedacht geen overnames te doen. Doordat kansen zijn benut, zijn toch drie bedrijven overgenomen: twee gieterijen van VDL Castings en mastenproducent VDL Mast Solutions. Onze gieterijen, met meer dan honderd jaar ervaring, zijn gespecialiseerd in het leveren van complexe gietstukken voor de automotive, agrarische sector, bouw- en mijnbouwsector en machinebouw wereldwijd. Met de overname van VDL Mast Solutions manifesteert VDL Groep zich als Nederlands grootste producent van masten voor verschillende functionaliteiten en toepassingen. Verder zijn we een joint venture aangegaan met AEC Maritime om de uitstoot van schepen te verbeteren en heeft VDL Bus & Coach zijn verkoopnetwerk uitgebreid naar Spanje en op drie locaties in Scandinavië.

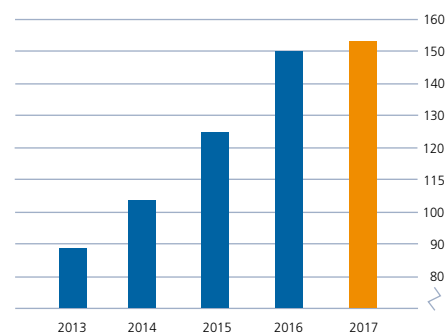
GECONSOLIDEERDE OMZET

(in miljoenen euro)

NETTORESULTAAT

(in miljoenen euro)

Dat er dus in 2017 het een en ander is veranderd, is niet erg. Integendeel. De wereld verandert steeds sneller. Dat vraagt aan onze zijde voortdurend om wendbaar te blijven en over het vermogen te beschikken ons te kunnen blijven aanpassen. Snelheid zal, naast vernieuwen en verbeteren, steeds meer het verschil gaan maken.

Het aantal medewerkers is gestegen van 13.356 eind 2016 naar 16.137 eind 2017. Deze toename is voor een belangrijk deel te verklaren door de groei bij onze bedrijven die leveren aan de automotieve en hightech sector. Het aantrekken én behouden van talentvolle medewerkers evenals het behouden van onze cultuur is zeker in een periode van grote groei een uitdaging van formaat.

Ruim 85 procent van onze collega's werkt in Nederland. Dat is het hoogste percentage in de afgelopen decennia. Maar liefst 91 procent van onze medewerkers werkt in Nederland én België. Bijzonder is dat VDL Groep 98 verschillende nationaliteiten herbergt.

OMZET

De gecombineerde omzet in 2017 is uitgekomen op 5,049 miljard euro. Ten opzichte van de 3,208 miljard euro in 2016 is dit een stijging van 57 procent. De onderlinge leveringen zijn, in absolute zin, afgenomen.

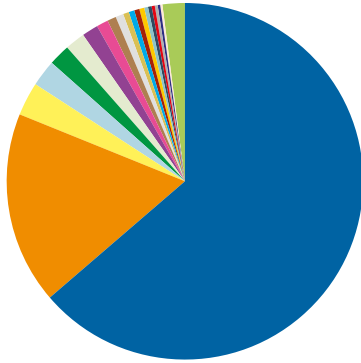
	2017 euro mln	2016 euro mln
Gecombineerde omzet	5.049	3.208
Onderlinge leveringen	-150	-176
Geconsolideerde omzet	<u>4.899</u>	<u>3.032</u>

De verhouding tussen de binnen- en buitenlandse geconsolideerde omzet is in 2017 licht veranderd ten opzichte van 2016. Het grootste gedeelte van onze omzetgroei is behaald in het buitenland. Het afgelopen jaar hebben we 83 procent van onze omzet buiten Nederland behaald. Dat was in 2016 nog 78 procent.

	2017		2016	
	euro mln	%	euro mln	%
Buitenland	4.045	83	2.355	78
Binnenland	854	17	677	22
	<u>4.899</u>		<u>3.032</u>	

OMZET PER LAND

(in miljoenen euro)

Duitsland 3.120	Italië 26
Nederland 854	Taiwan 25
Singapore 149	Noorwegen 23
België 118	Ierland 22
Verenigde Staten 95	Tsjechië 17
Groot-Brittannië 89	China 16
Frankrijk 72	Finland 14
Zweden 52	Israël 13
Zwitserland 39	Denemarken 11
Polen 35	Spanje 10
	Overig 99

We slagen erin onze commerciële activiteiten internationaal verder uit te bouwen. In 2017 hebben we, buiten Nederland, aan 110 landen producten en diensten geleverd. Een jaar eerder waren dat nog 105 landen. De buitenlandse omzet bedraagt in totaal 4.045 miljoen euro. Verdeeld over de continenten ziet dat er als volgt uit: Europa 3.686 miljoen euro, Azië 238 miljoen euro, Amerika 103 miljoen euro, Afrika 14 miljoen euro en Oceanië 4 miljoen euro. Als we de omzet verdelen over de diverse landen zien we dat Duitsland het grootste afzetgebied is. De top vijf wordt gecompliceerd door Nederland, Singapore, België en de Verenigde Staten.

DIVISIES

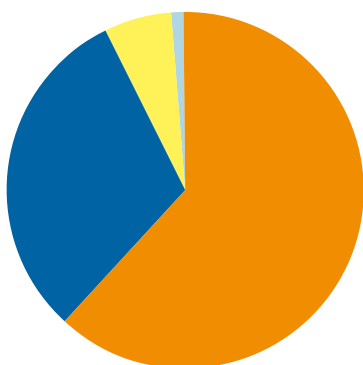
Als we de gecombineerde omzet van VDL Groep uitsplitsen naar de divisies dan blijkt dat de omzetgroei in 2017 tot stand is gekomen door alle vier de divisies Toeleveringen, Autoassemblage, Bussen en Eindproducten. Autoassemblage heeft een enorme groei doorgemaakt. Dit gegeven heeft echter geen consequenties voor de afhankelijkheid van VDL Groep.

	2017		2016	
	euro mln	%	euro mln	%
Toeleveringen	1.168	23	892	28
Autoassemblage	2.841	56	1.368	43
Bussen	477	10	437	13
Eindproducten	563	11	511	16
	<hr/>		<hr/>	
	5.049		3.208	

TOELEVERINGEN

De omzet in de divisie Toeleveringen is met maar liefst 31 procent gestegen, van 892 miljoen euro in 2016 naar 1.168 miljoen euro in 2017. Die bijna geheel autonome groei is vooral gestuwd door bedrijven actief in de hightech en automotieve industrie. Het resultaat van de divisie Toeleveringen is positief. In 2017 heeft VDL Groep verder geïnvesteerd in onderzoek en ontwikkeling en zijn expertise als hightech-toeleverancier verder geoptimaliseerd. Dit resulteert in een steeds toenemende intensivering van de samenwerking met klanten en een voortzetting van de ingeslagen lijn van produceren volgens tekening naar ontwikkelen en produceren volgens specificatie.

	2017		2016	
	euro mln	%	euro mln	%
Mechatronische systemen	719	62	495	56
Metaalbewerking	355	31	315	35
Kunststofverwerking	85	6	73	8
Oppervlaktebehandeling	9	1	9	1
	<hr/>		<hr/>	
	1.168		892	

TOELEVERINGEN

(omzet per sector)

- Mechatronische systemen 62%
- Metaalbewerking 31%
- Kunststofverwerking 6%
- Oppervlaktebehandeling 1%

De vooruitzichten voor 2018 zijn zeer positief. In het eerste kwartaal van 2018 is de omzet van de divisie Toeleveringen gestegen van 267 miljoen euro (2017) naar 313 miljoen euro. De orderportefeuille bedroeg eind eerste kwartaal 2018 414 miljoen euro. Een jaar eerder bedroeg deze nog 335 miljoen euro. VDL Groep verwacht dat de divisie Toeleveringen verder zal groeien in 2018. Daarnaast versterken de voor deze divisie belangrijke markten hightech en automotieve zich voortdurend.

■ Mechatronische systemen en modulebouw

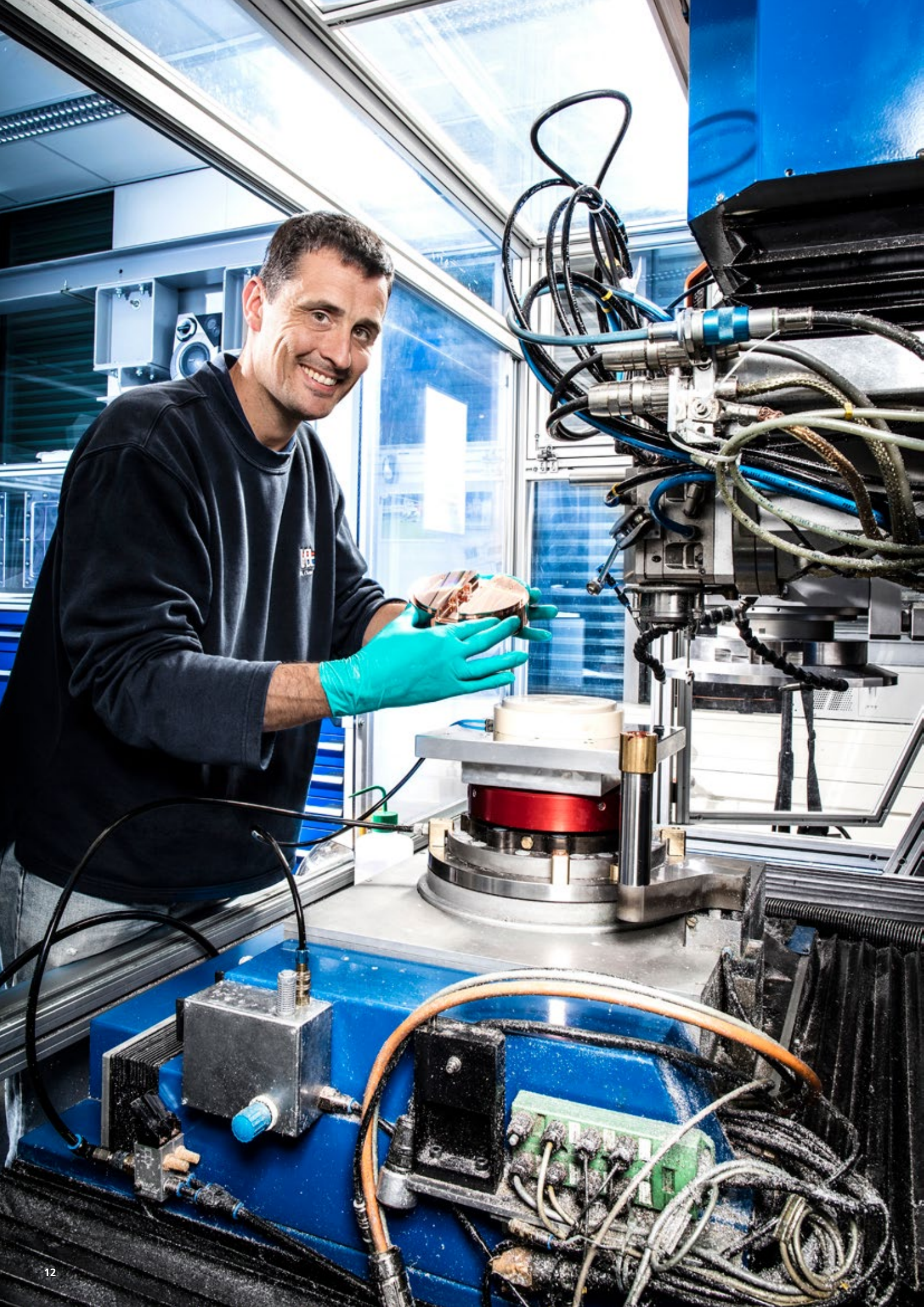
De omzet van de sector mechatronische systemen en modulebouw is in 2017 sterk gestegen, van 495 naar 719 miljoen euro. Die stijging is niet alleen veroorzaakt door een algemene toename van de vraag, maar ook door de groei van het aantal klanten. Naast het verder versterken en uitbreiden van onze ontwikkelvaardigheden, van produceren volgens tekening (build to print) naar zelfstandig oplossingen bedenken voor klanten (build to specification), hebben onze bedrijven in deze sector zich in 2017 ook

gericht op het verder uitbouwen van onze industriële aanwezigheid en productieapparatuur in Nederland, Zwitserland, de Verenigde Staten en Azië. Hierdoor kunnen wij onze klanten volgen en een volgende stap zetten in het verder differentiëren en uitbreiden van onze toeleveringsactiviteiten. Steeds vaker doen onze bedrijven actief in de sector mechatronische systemen en modulebouw als groep zaken met onze klanten. Bij mechatronische modules bijvoorbeeld brengt elk van de vestigingen zijn specifieke competenties in, wordt maximaal gebruik gemaakt van de mondiale locaties en daarmee wordt een breder klantenveld bediend. De integratie van VDL ETG Research in VDL ETG Eindhoven en VDL ETG Precision is succesvol verlopen. VDL GL Precision, overgenomen in 2014, is sinds april 2018 voor 92 procent eigendom van VDL Groep.

■ Metaalbewerking

De omzet in de sector metaalbewerking is gestegen met 13 procent naar 355 miljoen euro. De VDL-bedrijven die actief zijn in deze sector hebben meer verkocht in de vele takken van de industrie waarin zij actief zijn. De automotive is een belangrijke afzetmarkt voor onze bedrijven. Naast de stijgende vraag constateren we onder meer een consolidatie onder producenten die steeds meer wereldwijd opereren. Dat heeft ertoe geleid dat VDL Groep steeds meer te maken krijgt met de inkoopkracht van wereldspelers die in hun segment domineren.

Onze bedrijven in de metaalbewerking hebben in 2017 veel geïnvesteerd in machines. We verwachten dat deze lijn zich in 2018 zal doortrekken. We zien dat automatisering en robotica steeds meer wordt toegepast voor zwaardere en repeterende werkzaamheden. Daarnaast wordt in de metaalbewerking meer en vaker actief meegedacht met klanten, ook tijdens de ontwikkelfase van een product of productonderdeel. Er wordt meer projectmatig gewerkt dan voorheen. Flexibel zijn, snel en adequaat reageren op vragen uit de markt en langdurige relaties met klanten betalen zich uit.

■ **Kunststofverwerking**

De verwachte omzetgroei voor 2017 in de kunststofsector is uitgekomen. Deze sector is goed geweest voor een omzet van 85 miljoen euro, ten opzichte van 73 miljoen euro in 2016. Onze bedrijven actief in de kunststofverwerking hebben op alle fronten geïnvesteerd, zowel in machines, technieken als in panden. Zo heeft VDL Fibertech Industries begin 2017 een nieuw pand betrokken op het Kempisch Bedrijvenpark in Hapert om de groeiplannen te verwezenlijken en daarmee een voorsprong te verkrijgen in de markt van kunststoftoepassingen. De verkopen van kunststof onderdelen in de medische, defensie, bus-, halfgeleiders- en luchtvaartsector stijgen. VDL Parree in Sevenum is met een pers met een kracht van maar liefst 35 ton een nieuw hoofdstuk begonnen ten behoeve van grotere producten.

Ten aanzien van duurzaamheid zijn ook in 2017 verbeteringen doorgevoerd die het mogelijk hebben gemaakt het energieverbruik substantieel te verlagen. De nieuwbouw van VDL Kunststoffen in Nederweert, onlangs opgeleverd, spant in dit kader de kroon. Uitgangspunt bij de bouw is duurzaamheid en de reductie van energieconsumptie geweest. Een noviteit is de nieuwe generator waarbij stikstof uit de buitenlucht wordt gefilterd voor gasinjectieprocessen. Hierdoor wordt de inkoop en transport van vloeibaar stikstof overbodig. Verder is op deze locatie geïnvesteerd in nieuwe spuitgietmachines met robotica waardoor de capaciteit verder is uitgebreid.

Met de gezamenlijke kennis en kunde van de verschillende VDL-kunststofbedrijven, gecombineerd met een hoogwaardig machinepark, kunnen we voldoen aan de hoge kwaliteitseisen in de automotive, medische, luchtvaart-, defensie- en halfgeleiderindustrie. Door de implementatie van verdergaande automatisering van de productieprocessen is een belangrijke efficiëncyslag gemaakt.

De orderportefeuille van de totale kunststofsector is goed gevuld. Daarnaast zijn er contracten met diverse nieuwe afnemers waardoor er een goede basis ligt voor gezonde groei in 2018.

■ **Oppervlaktebehandeling**

In de sector oppervlaktebehandeling is de omzet stabiel gebleven op 9 miljoen euro in 2017. VDL Laktechniek heeft het afgelopen jaar een aantal wijzigingen doorgevoerd in de organisatie. Met name de afdelingen Werkvoorbereiding en Kwaliteitsdienst zijn uitgebreid om aan de wensen en eisen van onze opdrachtgevers te voldoen. Verder oriënteren we ons op nieuwe technieken in de oppervlaktebehandeling, zoals flowcoaten.

VDL Laktechniek hoopt in 2018 het klantenarsenaal te verbreden waardoor de omzet kan gaan stijgen. We blijven actief op zoek naar nieuwe technieken en automatisering van onze productieprocessen waardoor we ons kunnen blijven profileren als partner in lak- evenals in montagewerk. Naast de bovengenoemde activiteiten ligt de focus voor dit jaar op het behalen van het ISO 14001-certificaat.

AUTOASSEMBLAGE

De divisie Autoassemblage heeft in 2017 een omzet behaald van 2.841 miljoen euro ten opzichte van 1.368 miljoen euro in 2016. Deze omzet is voornamelijk gerealiseerd door de productie van auto's, maar ook door het leveren van persdelen aan derden en door engineering- en installatiewerkzaamheden. Het jaar is afgesloten met een positief resultaat.

	2017		2016	
	euro mln	%	euro mln	%
Autoassemblage	2.841	100	1.368	100
	<hr/>		<hr/>	
	2.841		1.368	

Gedurende het gehele jaar 2017 heeft VDL Nedcar voor BMW Group drie verschillende MINI-modellen gebouwd: de MINI Hatch, MINI Cabrio en MINI Countryman. Deze modellen zijn achtereenvolgens in 2014, 2015 en 2016 in productie genomen. De MINI Cabrio en MINI Countryman worden exclusief door VDL Nedcar geproduceerd. Vanaf maart 2017 produceert VDL Nedcar ook de hybride uitvoering van MINI Countryman en in augustus 2017 is bovendien de productie van de BMW X1 van start gegaan. In 2017 heeft VDL Nedcar in totaal 168.969 auto's afgeleverd ten opzichte van 87.609 in 2016.

Gedurende 2017 is het personeelbestand fors toegenomen van 4.686 personen op 1 januari tot een bezetting van 6.546 personen op 31 december. Hiervoor was een uitgebreid wervings- en opleidingsprogramma noodzakelijk. Omwille van de stabiliteit van onze organisatie is, naast de inzet van uitzendkrachten, het aantal medewerkers met een vaste arbeidsovereenkomst van VDL Nedcar fors gegroeid naar 3.159 per eind 2017 ten opzicht van 2.207 per eind 2016.

Met ingang van 11 december 2017 heeft Carel Bouckaert zijn functie als algemeen directeur neergelegd om meer aandacht te kunnen besteden aan de stabilisatie van de operationele processen en het maximaal benutten van de beschikbare productiecapaciteit. Paul van Vuuren heeft vanaf die datum de rol van algemeen directeur op zich genomen. Na jaren van nieuwe projecten en forse groei is de organisatiestructuur aangepast om zo optimaal te kunnen inspelen op de uitdagingen die nu aan de orde zijn, zoals het consolideren en het doorontwikkelen van de organisatie.

Naast de bestaande certificering voor ISO/TS 16949, ISO 9001 en ISO 14001 heeft VDL Nedcar in februari 2017 ook een certificaat verkregen voor ISO 27001:2013, een standaard voor informatiebeveiliging.

Voor 2018 staan, na de forse groei van de afgelopen jaren, de verdere stabilisatie van de organisatie en de consolidatie van de werkprocessen voorop, samen met de optimalisatie van de benutting van de beschikbare productiecapaciteit. Dit om een solide basis te kunnen leggen voor de verdere ontwikkeling van de onderneming. VDL Nedcar zal ook de betrokkenheid bij de bedrijfsvoering van VDL Groep versterken en de leuze 'Kracht door samenwerking' verder benadrukken.

Om toekomstige opdrachten te kunnen accepteren zal VDL Nedcar zowel qua personeel (op alle niveaus) als in ruimtelijk en vergunningstechnisch opzicht tijdig over meer capaciteit en uitbreidingsmogelijkheden moeten beschikken. In samenwerking met de overheden en diverse andere relevante partijen ondernemen wij actie om dat te bewerkstelligen. Daartoe zijn ook strategische grondposities ingenomen.

In 2018 zal het productievolume verder toenemen ten opzichte van 2017. Vanaf week 14 heeft VDL Nedcar een elfde dienst ingevoerd, waarmee ook op zaterdag in dagdienst wordt gewerkt. Deze stap heeft opnieuw een uitbreiding van het personeelsbestand met zich meegebracht. Het investeringsniveau zal in 2018 wat lager zijn dan in 2017 en met name gericht zijn op de versterking van de operatie.

Ook voor de langere termijn zijn de vooruitzichten voor de productieaantallen en de werkgelegenheid gunstig. Als onafhankelijke autoproducent zal VDL Nedcar zich flexibel blijven opstellen ten behoeve van zijn opdrachtgevers en inspelen op de ontwikkelingen in de automotive sector. VDL Nedcar heeft in het eerste kwartaal van 2018 een omzet behaald van 927 miljoen euro ten opzichte van 614 miljoen euro in het eerste kwartaal van 2017.

BUSSEN

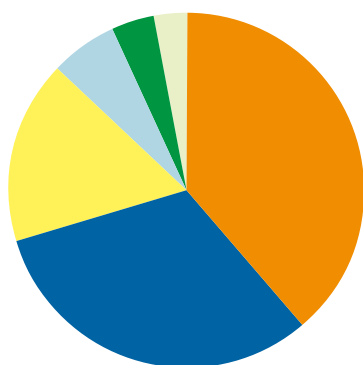
De omzet van de divisie Bussen is gestegen van 437 miljoen in 2016 naar 477 miljoen euro in 2017. Ondanks deze omzetsijging was het financiële resultaat van de divisie Bussen negatief. VDL Bus & Coach investeert op dit moment enorm in de ontwikkeling van producten en diensten. Daarnaast investeren we ook in de uitbreiding van het verkoopnetwerk in onze kernmarkten om onze klanten zoveel mogelijk in hun directe omgeving te kunnen faciliteren én om de ambitie na te streven om transitiepartner te worden op het gebied van infrastructuursystemen en oplossingen voor het met internet verbonden transport.

VDL Bus & Coach is in 2017 wederom Europees marktleider geweest op het gebied van elektrische mobiliteit. Op dit moment ondersteunen we als transitiepartner met bussen, infrastructuur en organisatie voor after sales maar liefst 10 commerciële elektrische operaties in Nederland en Duitsland.

In 2017 hebben we onze strategie om in het merendeel van de grote busmarkten van West-Europa direct aanwezig te zijn verder versterkt met de opening van een vestiging in Spanje. De Spaanse busmarkt is Europa's vierde bus- en touringcarmarkt. Door lokaal aanwezig te zijn, kunnen we onze positie in Spanje versterken. Daarnaast investeren we verder in onze Europese kernmarkten. Eind 2017 hebben we een intentieovereenkomst getekend met onze partner in Scandinavië waarmee we in 2018 drie verkoop- en servicekantoren in Scandinavië overnemen (Zweden, Finland en Noorwegen). Daarmee zijn we fysiek nog dichter bij onze klanten gevestigd hetgeen in deze snel veranderende markt essentieel is.

Voor 2018 blijft de focus liggen op VDL Bus & Coach als betrouwbare transitiepartner door het leveren van maatwerkoplossingen die een meerwaarde hebben voor leefbare steden en bijdragen aan comfortabeler reizen in een duurzame wereld.

	2017		2016	
	euro mln	%	euro mln	%
Touringcars	186	39	169	39
Openbaarvervoerbussen	155	32	151	35
Parts & services	79	16	63	14
Gebruikte bussen	28	6	35	8
Mini- & midibussen	17	4	13	3
Chassis & chassismodules	12	3	6	1
	<hr/>		<hr/>	
	477		437	

BUSSEN

(omzet per sector)

- Touringcars 39%
- Openbaarvervoerbussen 32%
- Parts & services 16%
- Gebruikte bussen 6%
- Mini- & midibussen 4%
- Chassis & chassismodules 3%

■ Touringcars

In 2017 is de omzet in de sector touringcars gestegen van 169 miljoen euro (2016) naar 186 miljoen euro. Aangezien de markt in 2017 stabiel gebleven is ten opzichte van 2016, hebben wij onze positie in het touringcarsegment verder kunnen versterken. Dit is ook zichtbaar in de groei van ons marktaandeel.

Onlangs is de touringcar-range van de VDL Futura verder uitgebreid met een kort model van 10,6 meter voor vervoer van kleine groepen en een variant van 13,5 meter. Dit model is uniek in het segment en kan zelfs tot maximaal 63 passagiers vervoeren. Dankzij deze nieuwe varianten behoort het Futura-gamma tot één van de meest uitgebreide in de sector en kan daarbij invulling geven aan vrijwel iedere marktvraag.

De verkoop van de Futura-dubbeldekker ligt ruim voor op onze prognose. We zien een duidelijke trend in het gebruik van de Futura-dubbeldekker door klanten die actief zijn in het segment openbaar vervoer. De recente levering van 18 VDL Futura-dubbeldekkers die ingezet worden in het openbaar vervoer in de regio Amsterdam laat de groeiende interesse in touringcars binnen dit segment zien.

De verwachting voor 2018 is dat we de stabiele groei van onze touringcar-activiteiten voortzetten.

■ Openbaarvervoerbussen

De omzet in de sector openbaarvervoerbussen is gestegen van 151 miljoen euro in 2016 naar 155 miljoen euro in 2017. De focus heeft sterk gelegen op elektrische mobiliteit. Een mooie mijlpaal is behaald door onze klant Hermes (Transdev) door binnen vier maanden 1.000.000 elektrische kilometers af te leggen met de 43 elektrische VDL-bussen in Eindhoven die in 2016 in operatie zijn gegaan.

Steeds vaker zijn we een volwaardige transitiepartner van onze opdrachtgevers. Samen met hen ontwikkelen we een optimale infrastructuur met bijpassende dienstregeling en adviseren we chauffeurs over hoe zij zo zuinig mogelijk kunnen rijden. Daarnaast kunnen we alle elektrische bussen op afstand volgen om het rijproces te monitoren. Overheden en vervoerders zien steeds meer de voordelen in van elektrificatie van het openbaar busvervoer, zoals geen uitstoot van schadelijke stoffen en minder geluidsoverlast. VDL gaat verder dan het leveren van bussen alleen.

2017 heeft in het teken gestaan van het begeleiden en ondersteunen van de grote elektrische busvloeden in Nederland en Duitsland. Inmiddels rijden enkele honderden volledig elektrische bussen in een dagelijkse operatie. VDL verzorgt hierbij de ondersteuning voor het onderhoud en de reparatie van de voertuigen en is ook betrokken bij het onderhoud van de laadinfrastructuur en het leveren van energie voor de bussen. De rol van VDL als vertrouwde transitiepartner is verder uitgebouwd en toont aan dat de gekozen aanpak succesvol is. Op dit moment heeft VDL in Europa maar liefst 10 elektrische projecten gerealiseerd.

Dit vertrouwen komt ook tot uiting in meerdere vervolgoorders die in Nederland en Duitsland zijn geplaatst door onder andere Transdev en Arriva. Daarnaast hebben klanten, zoals Qbuzz en HTM, nieuwe orders voor elektrische bussen geplaatst. Onze klant De Lijn in België heeft het vertrouwen in VDL laten zien door in 2017 een grote vervolgoorder te plaatsen voor 12 hybride voertuigen'.

Voor de sector openbaarvervoerbussen verwachten we in 2018 een stijgende markt. Begin april 2018 is het grootste E-project in Europa gestart met 100 gelede VDL-bussen in de regio Schiphol/Amsterdam. Het aantal tenders in de focuslanden van VDL voor 2018 en 2019 is stijgende wat kansen biedt voor het vergroten van het aantal elektrische VDL Citea's in met name West- en Noord-Europa, maar ook voor de doorontwikkelde VDL Citea LLE. De VDL Citea LLE in dieselluitvoering wordt continue verbeterd op het gebied van TCO (Total Cost of Ownership). VDL levert bijvoorbeeld als eerste in de markt een start-stop-systeem dat de brandstofkosten aanzienlijk reduceert.

■ Parts & services

Om de omzet te verhogen, is het afgelopen jaar flink geïnvesteerd in het uitbreiden van het verkoop-apparaat bij de VDL-vestigingen in diverse landen. De verkopen op het gebied van reserveonderdelen heeft het afgelopen jaar tot minder groei geleid dan verwacht. Inmiddels levert VDL Parts onderdelen aan een groot aantal klanten met een flinke busvloot in de publieke én private sector. De busmarkt blijft op het gebied van parts en services flink in beweging, waarbij met name de prijzen van onderdelen alsook reparatie- en onderhoudscondities enorm onder druk blijven staan.

De focus bij VDL Busland en de VDL Bus & Coach Services vestigingen heeft in 2017 gelegen op het verder invullen en optimaliseren van de werkplaatsen, met name op het gebied van elektrische mobiliteit.

De vraag naar elektrische voertuigen neemt steeds sterk toe, waarbij een transitie plaatsvindt van levering en onderhoud van de bus naar volledige systeemverantwoordelijkheid. Het afgelopen jaar is het aantal medewerkers verder uitgebreid en getraind om hier invulling aan te kunnen geven. De optimalisatie van het proces en het product heeft hierbij centraal gestaan.

De vooruitzichten voor 2018 zijn positief. We blijven onverminderd investeren in het versterken van onze after sales-activiteiten.

■ Gebruikte bussen

De omzet van de sector gebruikte bussen is in 2017 gedaald (28 miljoen euro) ten opzichte van het jaar 2016 (35 miljoen euro). De verwachting is dat de markt stabiliseert en in 2018 gelijk zal blijven. In 2017 zijn veel gebruikte demo-openbaarvervoerbussen ingezet in verschillende landen met een zeer positieve terugkoppeling. De verwachting is dat hiermee een bijdrage wordt geleverd aan het stijgende volume van de verkoop van gebruikte openbaarvervoerbussen. Ook op het gebied van touringcars verwachten we een groei in verkopen te kunnen realiseren.

Gebruikte bussen zijn een integraal onderdeel van de verkoop van nieuwe bussen. Om onze groeiambities te kunnen realiseren, gaat VDL Bus & Coach in 2018 daarom de activiteiten van gebruikte bussen verder integreren in de commerciële organisatie en tegelijkertijd investeren in de uitbreiding van het verkoopteam voor gebruikte bussen in Europa.

■ Mini- & midibussen

De omzet in de sector mini- & midibussen (inclusief politievoertuigen en schadeherstel) is gestegen van 13 miljoen euro naar 17 miljoen euro. De afdeling speciale voertuigen heeft het afgelopen jaar een sterke groei doorgemaakt. De eerste 80 voertuigen voor de mobiele eenheid van de Nationale Politie in Nederland zijn uitgeleverd. Dankzij nieuwe projecten zal de afdeling speciale voertuigen in 2018 verder doorgroeien.

Naast de markt voor speciale voertuigen blijven we traditioneel sterk op het gebied van kwalitatief hoogstaande en klantspecifieke mini- en midibussen in het openbaar vervoer en het hogere toursegment. De ontwikkeling op het gebied van elektrisch rijden zal daarbij ook worden doorgezet. In 2017 hebben we de VDL MidCity Electric geïntroduceerd en de eerste grote order voor 83 voertuigen is geplaatst door Connexion voor de concessie Noord-Holland Noord. Onze verwachting blijft om meer omzet te behalen in de speciale (elektrisch aangedreven) voertuigen en projecten.

Om ons marktaandeel te vergroten, wordt er geïnvesteerd in het verkoopnetwerk en de ontwikkeling van innovaties. De orderportefeuille van de totale sector mini- & midibussen is goed gevuld. Voor 2018 wordt dan ook een verdere omzetgroei verwacht. Om die groei te faciliteren, wordt de locatie uitgebreid.

■ Chassis & chassismodules

De externe omzet van chassis- en modulebouwer VDL Bus Chassis is in 2017 verdubbeld ten opzichte van de omzet in 2016: 12 miljoen euro. Deze verdubbeling komt met name door de stijging van leveringen van complexe chassismodules naar externe opbouwers. De afzet, gerealiseerd door leveringen aan zusterbedrijven van de divisie Bussen voor de bouw van complete voertuigen is in 2017 licht afgenomen.

De activiteiten bij VDL Bus Chassis hebben in 2017 met name in het teken gestaan van de transitie van dieselaangedreven voertuigen naar elektrische aandrijflijnen, waarbij niet alleen eigen branding maar ook contract manufacturing een optie is. De focus ligt naast de bussen ook op andere heavy-duty-transportssystemen waaronder stadsdistributie en defensie. De ontwikkelingen hebben in nauwe samenwerking met andere VDL-bedrijven plaatsgevonden. Deze aanpak heeft geresulteerd in een sterke toename van het aantal ontwikkelde en geproduceerde elektrische voertuigen bij VDL Bus & Coach. Binnen de ontwikkelprojecten staan gewichtsreductie, een beperking van de onderhoudsfrequentie, de reductie van het dieselverbruik en de verbetering van het energimanagement centraal, waardoor de kosten per kilometer verder kunnen worden gereduceerd. De expertise die VDL Bus Chassis heeft in simulatie, lichtgewicht constructie, driveline-integratie, productie en assemblage resulteert mede in nieuwe marktkansen voor de komende jaren. Deze expertise zal in 2018 vanuit de centraal geprogrammeerde ontwikkelingsprojecten in een breder gebied worden ingezet.

In 2018 ligt de nadruk op de verdere transitie naar elektrisch vervoer, waarbij nieuwe marktkansen zich zullen aandienen. De strategie en visie om voortdurend te verbeteren en te focussen op lean manufacturing door middel van proces-audits en optimalisatietrajecten wordt in 2018 voortgezet. Daartoe zijn in 2017 significante opleidingsinvesteringen gedaan. De vooruitzichten voor 2018 liggen in de lijn van 2017.

■ Elektrische mobiliteit

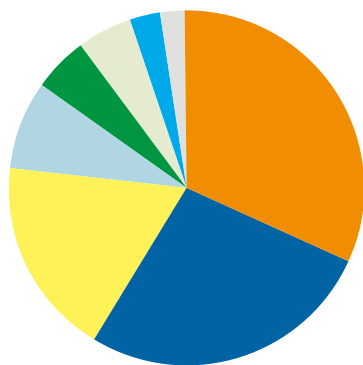
VDL Groep heeft de ambitie om een wereldspeler te blijven in de elektrificatie van zogeheten heavy-duty mobiliteit. Op het gebied van batterijmanagementsystemen, laadinfrastructuur en energieopslag wil VDL een leidende positie innemen. Het afgelopen jaar heeft VDL Bus & Coach wederom verder invulling gegeven aan VDL als betrouwbare transitiepartner voor elektrisch openbaar vervoer. Dit heeft ertoe geleid dat we in 2017 wederom marktleider zijn geweest in West-Europa op het gebied van elektrische mobiliteit.

VDL Enabling Transport Solutions (ETS) geeft elektrische mobiliteit vorm binnen VDL Groep. Innovatie staat bij VDL ETS centraal: door het onderzoeken, ontwikkelen en testen van nieuwe mogelijkheden voor met name de busbedrijven. VDL ETS innoveert door protobouw- en beproevingsactiviteiten en de ontwikkeling van software. Daarnaast werken we nauw samen met kennisinstututen, universiteiten en hogescholen voor conceptstudies op het gebied van infrastructuur en slimme mobiliteit. In 2018 zal het nieuwe kantoor- en werkplaatsgebouw in Valkenswaard in gebruik worden genomen. De activiteiten van het bedrijf worden voortdurend verder uitgebreid vanwege de kansen die elektrische mobiliteit biedt voor de bedrijven van VDL Groep.

EINDPRODUCTEN

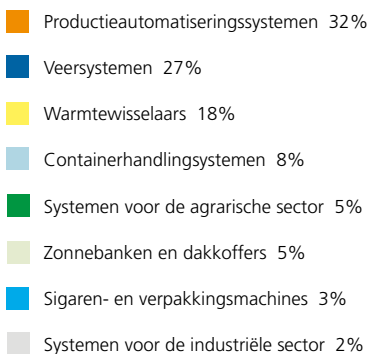
De omzet van de divisie Eindproducten is in 2017 met 10 procent gestegen en uitgekomen op 563 miljoen euro. Dat was een jaar eerder 511 miljoen euro. We merken dat de economie aantrekt. Het resultaat van deze divisie is positief. Er wordt een goed jaar voorzien voor onze bedrijven die actief zijn in deze divisie.

	2017		2016	
	euro mln	%	euro mln	%
Productieautomatiseringssystemen	178	32	126	25
Veersystemen	152	27	138	27
Warmtewisselaars	100	18	113	22
Containerhandlingsystemen	47	8	42	8
Systemen voor de agrarische sector	30	5	30	6
Zonnestralingssystemen en dakcoördinatoren	26	5	24	5
Sigaren- en verpakkingsmachines	18	3	26	5
Systemen voor de industriële sector	12	2	12	2
	<hr/>		<hr/>	
	563		511	

EINDPRODUCTEN

(omzet per sector)

Productieautomatiseringssystemen

Ondanks moeilijke marktomstandigheden is VDL Steelweld in 2017 verder gegroeid. De omzet is in 2017 gestegen van 126 miljoen euro naar 178 miljoen euro.

Er zijn diverse nieuwe opdrachten binnengehaald bij onze klanten Jaguar Land Rover, Ford, BMW Group, Volvo en Voestalpine. Deze orders worden op drie continenten uitgevoerd. Naast traditionele carrosseriebouw is VDL Steelweld actief in automatiseringsprojecten voor elektrische auto's. Ook in 2017 zijn tientallen nieuwe werkplaatsen gecreëerd in Breda en de andere vestigingen van VDL Steelweld.

De activiteiten in de Verenigde Staten dragen inmiddels in belangrijke mate bij aan de omzet en VDL Steelweld is daarmee een globale speler geworden.

In 2017 is een nieuw ERP-systeem geïntroduceerd bij VDL Steelweld wat de ruggengraat gaat vormen voor een efficiënter verloop van de wereldwijde bedrijfsprocessen. De automotive heeft nog steeds te maken met een capaciteitsoverschot waardoor prijzen onder druk blijven staan. De orderportefeuille van de sector productieautomatiseringssystemen is redelijk gevuld met een verwachte toename in het eerste halfjaar van 2018.

In 2018 zal een nieuwe vestiging in Slowakije worden geopend waarmee onze marktpositie in Europa verder zal verbeteren. Daarnaast blijft de focus gericht op groei in Amerika en China.

Ook buiten de automotive zijn goede resultaten behaald. Samen met VDL Containersystemen bouwen we de activiteiten op het vlak van automatisch geleide voertuigen (AGV's) verder uit. Eerder hebben we ongeveer 100 AGV's geleverd voor onder andere de havens in Rotterdam en Singapore. In 2017 hebben we succesvol een elektrisch prototype AGV voor chemieconcern BASF in Ludwigshafen (Duitsland) geleverd en getest. In 2018 zal de eerste serie van zeven volledig autonoom rijdende, elektrisch aangedreven voertuigen inclusief infrastructuur uitgeleverd worden. Deze elektrische voertuigen zullen onbemand hun routes veilig afleggen tussen het overige verkeer. Deze innovatie is een perfect voorbeeld van de strategie van VDL Groep op het vlak van heavy-duty elektrische mobiliteit.

Door de afdeling Special Products wordt verder met andere VDL-bedrijven samengewerkt aan het ontwikkelen en produceren van diverse producten en systemen voor onder andere de Nederlandse defensie.

■ **Veersystemen**

De totale omzet van de sector veersystemen laat een stijging zien van 138 miljoen euro in 2016 naar 152 miljoen euro in 2017.

VDL Weweler, producent van veersystemen voor trailers, trucks en bussen, heeft zowel haar marktaandeel in Europa als in de rest van de wereld verder vergroot. Vooral in Europa was de afzet beter dan verwacht. De verkoopaantallen overtreffen de aantallen van voor de crisis in 2009 en zijn daarmee groter dan ooit. Het effect van de exportbeperkingen naar Rusland neemt duidelijk af en daardoor groeit ook de verkoop op de Oost-Europese markt. In China is voor het vierde achtereenvolgende jaar de verkoop van veersystemen van VDL Weweler verdubbeld. Die markt is substantieel geworden en vanwege wetswijzigingen is de verwachting dat het aandeel luchtvering de komende jaren explosief zal doorgroeien. In de loop van 2018 verwachten wij dat VDL Weweler Taishan als zelfstandige onderneming gaat opereren en voorraadhoudend wordt.

De totale productiecapaciteit van VDL Weweler zal ruim twintig procent hoger zijn ten opzichte van de capaciteit op de oude locatie in Apeldoorn wanneer de laatste machines naar de nieuwe locatie zijn verhuisd in het voorjaar van 2018. Doordat in 2017 de verkopen boven verwachting zijn geweest, is de oude fabriek nog steeds operationeel.

VDL Weweler-Colaert is met zijn productielocatie in België, Europees marktleider in de productie en distributie van onderdelen voor paraboolveersystemen en hoogwaardige onderdelen voor chassis bestemd voor vrachtwagens, aanhangwagens en bussen. Dankzij een hoge inzet op kwaliteit en service is de omzet in 2017 gestegen. Deze toename is voornamelijk gerealiseerd in de Oost-Europese markten waar de vraag naar vervangingsonderdelen voor vrachtwagens opnieuw is gestegen. Voor 2018 verwachten we een lichte groei van de omzet in de vervangingsmarkt. Tevens vindt in 2018 wederom een belangrijk automatiseringsproject plaats dat een gunstige invloed zal hebben op zowel het rendement van de productie alsook op de kwaliteit van onze producten.

De verkooporganisatie VDL Weweler Parts heeft de stijging van de afgelopen jaren in 2017 verder voortgezet. De omzet is ruim tien procent gestegen ten opzichte van 2016. Deze stijging vindt plaats in zowel de after market als bij de (kleine) trailerbouwers die door VDL Weweler Parts worden beleverd. Om voor een betere landelijke dekking in Nederland te zorgen, is in september een nieuwe vestiging geopend in Haarlem. Daarmee komt het totaal aantal kantoren op zes. Ook voor 2018 wordt een verdere groei verwacht.

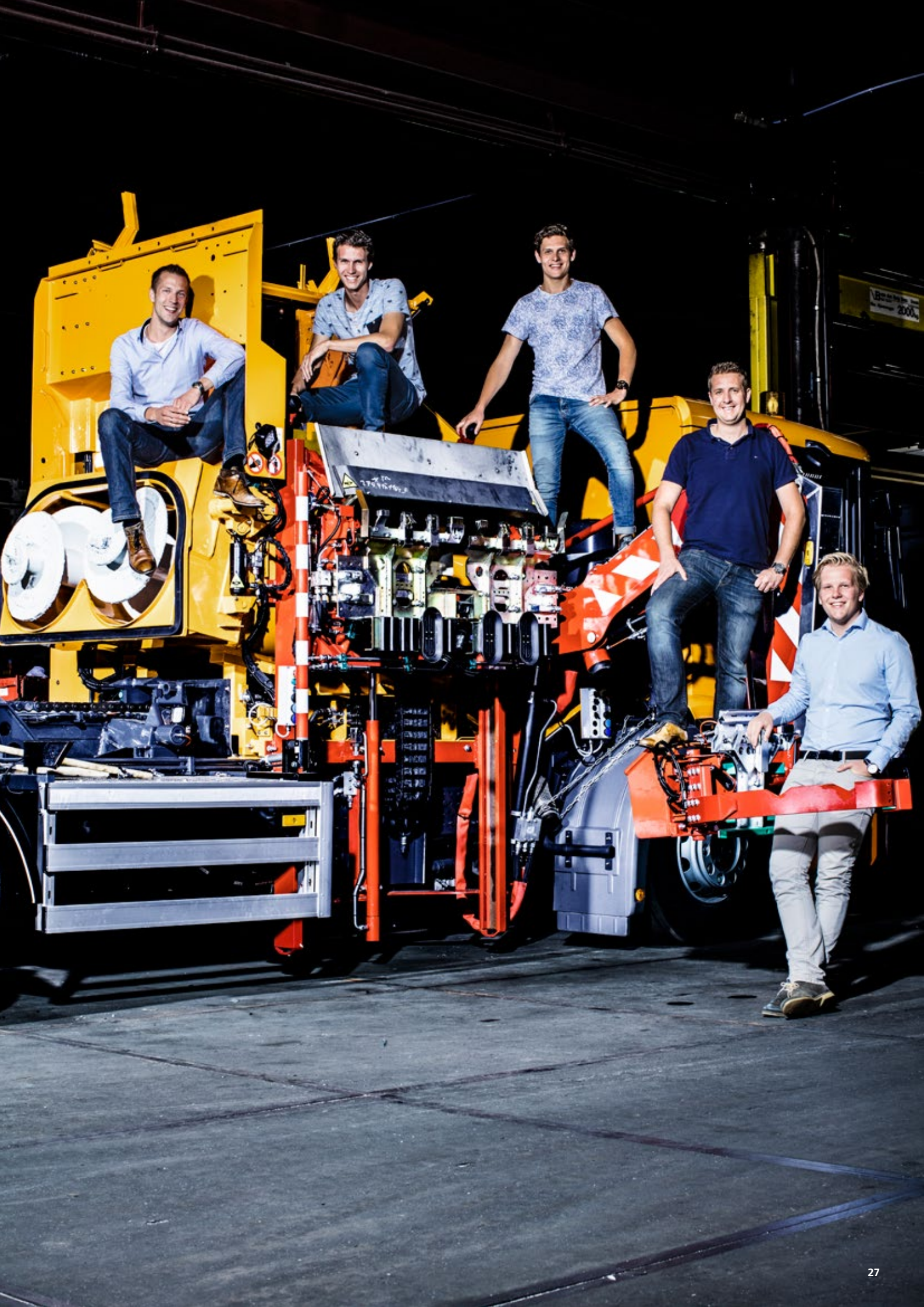
Ondanks het feit dat de concurrentie in Noorwegen toeneemt, slaagt Truck & Trailer Industry (TTI) erin te groeien. TTI blijft het grootste after market-bedrijf in Noorwegen op het gebied van bussen, vrachtwagens en trailers. Ook de webshop van TTI zorgt voor steeds meer omzet. Er wordt nauw samengewerkt tussen Truck & Trailer Industry en andere bedrijven van VDL waardoor TTI's belang in de markt groter wordt en het contact met eindgebruikers intensiever. In 2017 is er een nieuwe verkoopvestiging geopend in het noorden van Oslo. TTI Haugesund is eind februari 2018 geopend, TTI Trondheim is in maart uitgebreid en de verhuizing van TTI Stavanger naar een nieuw magazijn vindt in april plaats. Het aantal verkoopvestigingen van TTI in Noorwegen is uitgekomen op acht. Voor 2018 wordt verdere groei voorspeld.

De orderportefeuille van de totale sector veersystemen is goed gevuld.

Warmtewisselaars

Het jaar 2017 is verlopen zoals verwacht. Door slechte marktomstandigheden in de olie- en gasmarkt is er minder geïnvesteerd. Veel projecten zijn stopgezet of voor langere termijn uitgesteld. De gevolgen van deze marktomstandigheden hebben ook hun weerslag gehad op de aan olie- en gasgerelateerde scheepvaartsectoren.

Door deze tegenwind heeft de sector warmtewisselaars in 2017 omzetzakking laten zien: van 113 miljoen euro in 2016 naar 100 miljoen euro in 2017. Door de aanhoudend lage olieprijs en de tegenvallende orderontvangsten zijn onze bedrijven in dit segment op zoek gegaan naar verdere verbreding en nieuwe productmarktcombinaties. Dankzij jarenlange investeringen in ontwikkeling en samenwerking met andere VDL-bedrijven heeft bijvoorbeeld VDL Klima France in 2017 de eerste 44 koelsystemen voor grote generatoren voor windturbines geleverd. Met deze order is het verval in de elektromechanische markt opgevangen.

Voor VDL KTI in Mol en Arendonk zijn de eerste drie kwartalen van 2017 goed geweest. Het vierde kwartaal heeft in het teken gestaan van de afbouw van het project voor de bouw van hoogspanningsmasten. Mede door het achterblijven van orders in de olie- en gasector is VDL KTI met een zeer magere orderportefeuille 2018 ingegaan. Een en ander is te wijten aan de relatief lage olieprijs en het daardoor uitstellen van nieuwe projecten en grootschalig periodiek onderhoud bij onze klanten. Ook de opdrachten voor scrubbers zijn achtergebleven ten opzichte van de verwachtingen doordat wetgeving voor deze roetfilters voor in schepen pas in 2020 officieel in werking treedt. Daardoor hebben rederijen investeringen doorgeschoven. Als gevolg van dit alles is de omzet van VDL KTI in 2017 met ruim 30 procent gedaald ten opzichte van de omzet van 2016.

Voor 2018 verwacht VDL KTI een positief herstel van de markt voor de petrochemie, olie- en gasindustrie en de markt voor scrubbers. Het aantal orders is sinds januari flink toegenomen. Dit geldt met name voor de petrochemie en de bouw en installatie van scrubbers. Voor wat betreft de olie- en gasmarkt verwachten we substantiële aanvragen voor nieuwe projecten.

Met de bouw van een nieuw kantoorgebouw en productiehallen heeft VDL Delmas in Berlijn geïnvesteerd in de optimalisatie van de productie. Een halfjaar na de ingebruikname van de nieuwbouw heeft de officiële opening in september plaatsgehad. Het samenbrengen van onze medewerkers op één locatie heeft de onderlinge samenwerking bevorderd.

De verwachtingen voor 2018 voor de sector warmtewisselaars zijn voorzichtig positief. De eerste helft van 2018 zal nog zwak zijn doordat, voordat de productie kan aanvangen, eerst ontwikkeling zal moeten plaatsvinden. Als gevolg hiervan zal de totale omzet voor 2018 ongeveer 20 procent achterblijven ten opzichte van 2017. De verwachting is dat met name vanaf het derde kwartaal een stevig werkpakket voorhanden is. Om onze concurrentiepositie te behouden, zullen wij blijven investeren in vernieuwde productietechnieken en -methoden voor installaties en apparaten.

■ **Containerhandlingsystemen**

De omzet van de sector containerhandlingsystemen is gestegen van 42 miljoen euro in 2016 naar 47 miljoen euro in 2017.

Het jaar 2017 is voor VDL Containersystemen een goed jaar geweest. De omzet is met ruim 15 procent gestegen; in 25 landen zijn onze systemen geleverd. Om de marktvraag te volgen, hebben we 20 procent extra productieruimte in gebruik genomen. De producten van VDL Containersystemen zijn meer divers geworden. Zo is in samenwerking met VDL Steelweld een doorontwikkelde automatisch geleid voertuig (AGV) ontwikkeld, die onbemand rijdt in een semi-openbare omgeving. De productlijnen (haakarmen, portaalarmen, kabelsystemen, kettingsystemen, spreaders en AGV's) zijn verder geoptimaliseerd en zo geconstrueerd dat we deze fabricage-technisch opnieuw sneller en beter kunnen bouwen. Dat we beschikken over robots voor zeer zware lasconstructies draagt daar ook aan bij. Verder is met de gemeente Waalre een afvalfiets ontwikkeld.

VDL Translift heeft opnieuw een jaar van verdere verbetering en groei achter de rug. Het innovatieve karakter van de afvalinzamel- en logistieke systemen biedt klanten toegevoegde waarde in termen van efficiency en emissiereductie, waarvan het belang niet alleen in de Nederlandse markt, maar ook steeds meer in het buitenland wordt onderkend. Tegelijkertijd blijft VDL Translift haar systemen doorontwikkelen en wordt samen met andere VDL-bedrijven gewerkt aan de ontwikkeling van een volledig elektrisch voertuig dat afval zal gaan inzamelen. Voor 2018 wordt opnieuw groei verwacht in het aantal te verkopen nieuwe systemen. Dat geldt ook op het gebied van onderdelen, reparatie en onderhoud en full service-contracten.

De totale orderportefeuille van de sector containerhandlingsystemen is goed gevuld en wij verwachten in 2018 verdere omzetgroei. De aantrekkende transportsector vormt een andere indicator voor omzetgroei. De opbouwindustrie, waarin onze bedrijven actief zijn, volgt normaliter de ontwikkelingen in de transportsector.

■ Systemen voor de agrarische sector

VDL Agrotech heeft een goed jaar achter de rug. Ondanks dat de markt in verschillende werelddelen door vogelgriep, gevolgen van de fipronilcrisis en economische en politieke redenen is achtergebleven, is in 2017 de omzet van 2016 nagenoeg geëvenaard. De omzet is verdeeld over de verschillende werelddelen, waarbij Europa en Azië in 2017 groei hebben laten zien. Het Midden-Oosten en Afrika zijn licht achtergebleven door politieke en economische problemen in de regio en uitbraken van vogelgriep.

De vooruitzichten voor 2018 zijn positief, ondanks dat de sterkere euro de export buiten de Europese Unie bemoeilijkt. De activiteiten in droogtechniek, waarvoor VDL toonaangevende oplossingen heeft, zullen naar verwachting in 2018 een groei laten zien. Die is ingegeven door aangescherpte regelgeving in meerdere landen ten aanzien van mestverwerking. Tijdens internationale vakbeurzen zal een aantal nieuwe ontwikkelingen worden geïntroduceerd. De verwachting is dat dit een stimulans zal betekenen voor de omzet in alle werelddelen waarin VDL Agrotech actief is.

■ Zonnebanken en dakkoffers

De omzet van VDL Hapro is in 2017 gestegen naar 26 miljoen euro. Die groei is te verklaren door de toegenomen verkopen in zowel dakkoffers als professionele zonnebanken. Voor 2018 wordt ook een omzetstijging voorzien. VDL Hapro heeft in 2017 de Vegaz geïntroduceerd, een nieuw model zonnebank voor het hoogste segment van de markt. Dit product wordt door klanten zeer goed ontvangen doordat gebruik wordt gemaakt van een nieuwe innovatie waardoor lampen afzonderlijk kunnen worden aangestuurd. Hierdoor kan de perfecte UV-dosering worden geboden met een gelijkmatige bruintint over het gehele lichaam. Daarnaast is deze nieuwe lijn als wereldprimeur uitgerust met UV-ledlampen. Deze verbruiken minder stroom dan reguliere halogeen- en tl-lampen en kennen een langere levensduur. Naast de verwachte stijging van zonnebankverkopen, verwacht VDL Hapro een doorzettende groei in zijn dakkofferomzet.

■ Sigaren- en verpakkingsmachines

VDL PMB-UVA heeft zich in 2017 geconcentreerd op de verdere industrialisatie van vernieuwde producten waarvoor in 2016 de basis is gelegd. Dit zijn innovaties in zowel het sigarensegment als in het verpakkingssegment. De omzet in het verpakkingssegment is ten opzichte van 2016 teruggelopen. Dat is vooral te verklaren door een omzetzak in Noord-Amerika. Met extra aandacht en nieuw management in het Amerikaanse verkoopkantoor van UVA Packaging wordt voor 2018 een herstel van deze omzet verwacht. Het hersluiten van zakjes uit oogpunt van gemak en een langere houdbaarheid van het verpakte product zijn in 2017 ook de stimulator geweest voor de verdere ontwikkeling en industrialisatie van onze verpakkingsmachines. Een gepatenteerde oplossing voor de productie van zakken met hoeknaden en een hersluitbare schenktuit is succesvol in de markt gezet en zal in 2018 verder worden uitgerold.

De omzet in het sigarensegment is op niveau geweest vanwege het productaanbod van PMB Tobacco. Dat bestaat uit opdekmachines met een, in de sigarenmarkt, ongeëvenaarde snelheid en output. Naast de verkoop van deze highspeed opdekmachines heeft de revisie van oude sigarenmachines een goede bijdrage geleverd aan de omzet. In 2018 zullen deze highspeed oplossingen breder in de markt worden gezet. Daarnaast zal worden ingespeeld op de groeiende vraag naar machines met lage en hoge snelheid voor de productie van natuurbladsigaren.

VDL PMB-UVA heeft financieel gezien de goede resultaten van 2016 niet kunnen evenaren in 2017, maar heeft wel stevig geïnvesteerd in nieuwe ontwikkelingen voor machines die in 2018 naar de markt worden gebracht. De ontwikkelingen in beide segmenten vormen een belangrijke basis voor verdere groei. VDL PMB-UVA ziet 2018 daarom met vertrouwen tegemoet.

■ Systemen voor de industriële sector

Het jaar 2017 was voor VDL Industrial Products goed, waarbij de gerealiseerde omzet (12 miljoen euro) vergelijkbaar is geweest met de verkopen van recordjaar 2016. Op het gebied van stortgoedtechniek, afzuiging en filtratie van stof en dampen zijn meerdere klantspecifieke oplossingen geleverd. In toenemende mate fungeert VDL Industrial Products als een zogeheten ontzorgder van installateurs en OEM'ers waarbij goede advisering en een compleet pakket met hoogwaardige producten belangrijke speerpunten zijn. De logistieke functie blijft belangrijk doordat klanten steeds vaker met korte levertijden geleverd willen hebben.

Op het gebied van onderzoek & ontwikkeling zijn er diverse nieuwe modellen van roterende sluisen ontwikkeld, soms als standaardproduct in het pakket, maar vaker ook als klantspecifieke oplossing. VDL Industrial Products heeft ook nieuwe oplossingen voor brandbeveiliging uitgewerkt in samenwerking met producenten van warmtebron- en vonkendetectie om brand- of stofexplosies in installaties te voorkomen. Systemen voor beveiligingscamera's vormen een nieuwe tak van sport waarin VDL stappen heeft gezet.

Voor 2018 zijn de verwachtingen goed. In de meeste sectoren van food, feed en chemie zien wij positieve ontwikkelingen. VDL Industrial Products zal zich nog meer focussen op profilering als de totaalleverancier van oplossingen voor onze klanten, waarbij meer service en vooral ook meer toegevoegde waarde richting de klant voorop zullen staan.

NIEUWE BEDRIJVEN EN ACTIVITEITEN

De overname van de Limburgse ijzergieterij Componenta met vestigingen in Weert en Heerlen is begin 2017 officieel afgerond. De overname is getekend op 21 december 2016. De gieterijen gaan verder onder de naam VDL Castings Heerlen en VDL Castings Weert. Met ongeveer 180 medewerkers in dienst worden gietdelen gemaakt voor onderdelen van vrachtwagens, grondverzet- en wegenbouwmachines. Onze gieterijen zijn gespecialiseerd in het leveren van complexe gietstukken voor de automotive, agrarische sector, bouw- en mijnbouwsector en machinebouw wereldwijd. We zien mogelijkheden voor samenwerkingsverbanden met andere VDL-bedrijven die gietdelen bewerken.

Het bedrijf Kaal Masten in Oss, de grootste mastenfabriek van Nederland, is in juli 2017 overgenomen door VDL Groep van A.Hak. Kaal Masten is verdergegaan onder de naam VDL Mast Solutions. Het bedrijf is een totaalaanbieder dat kwalitatief hoogwaardige masten ontwerpt, ontwikkelt, produceert en onderhoudt voor verschillende functionaliteiten en toepassingen. Het productportfolio is divers: van verlichtingsmasten, afspanmasten voor bovenleidingen, zendmasten, cameramasten tot masten ten behoeve van snelwegreclame en andere reclamezuilen. Deze overname is een mooie aanvulling op het portfolio van VDL Groep in zijn algemeenheid en ons verkoopcluster VDL Infra Technologies in het bijzonder. Door het combineren van activiteiten zijn synergievoordelen te behalen, bijvoorbeeld op het gebied van bewegwijzering, hoogspanningsmasten en oplaadpalen voor laadinfrastructuur voor elektrische mobiliteit. Bij VDL Mast Solutions werken ongeveer 120 medewerkers.

Begin september is een nieuwe verkoopvestiging van VDL Weweler Parts geopend in Haarlem. VDL Weweler Parts is toeleverancier van truck- en traileronderdelen voor de vervangingsmarkt in Nederland. Het bedrijf telt nu zes verkooppunten: Apeldoorn (centraal magazijn), Best, Hoogezand, Kapelle, Moordrecht en Haarlem. De samenwerking met VDL Parts zal worden versterkt.

VDL Groep en AEC Maritime hebben op 1 september 2017 het bedrijf VDL AEC Maritime opgericht. Met deze joint venture richt VDL zich op het verminderen van de uitstoot van schepen door de productie van scrubbers. Deze scrubbers filteren onder meer zwaveldeeltjes uit uitlaatgassen van scheepsmotoren. De productie van deze systemen is niet nieuw voor VDL. VDL KTI in Mol (België) heeft vanaf 2013 de eerste scrubbers geleverd aan AEC Maritime. Bij de gehanteerde technologie wordt zeewater gebruikt om milieubelastende deeltjes op het schip op te slaan en schoon te maken. De scrubber wordt in de schoorsteen van een schip geplaatst. Het rookgas van de motor komt aan de onderkant in de scrubber en verlaat uiteindelijk als schone, witte rook de scrubber aan de bovenkant. Waterdruppels in de scrubber nemen zwavel-, roet-, as- en oliedeeltjes op waarna dat vervuilde water in het systeem op het schip wordt gereinigd. Het bedrijf is gevestigd in Eindhoven. VDL AEC Maritime is 2018 voortvarend begonnen. Enkele tientallen scrubbers zijn besteld en er is zicht op diverse nieuwe orders.

In oktober 2017, tijdens de internationale busbeurs Busworld in Kortrijk, is bekendgemaakt dat VDL Bus & Coach zijn verkoopnetwerk uitbreidt met een nieuwe vestiging bij Madrid, Spanje. Dit is onderdeel van de door VDL gekozen strategie om met de divisie Bussen in het merendeel van de grote busmarkten van West-Europa direct aanwezig te zijn. De Spaanse busmarkt is Europa's vierde bus- en touringcarmarkt en tweede markt voor touringcars. De vestiging VDL Bus & Coach España is begin januari 2018 officieel geopend.

Ook in Scandinavië versterkt VDL Bus & Coach zijn positie. VDL Bus & Coach heeft in oktober 2017 overeenstemming bereikt over de overname van de aandelen van het Zweedse bedrijf Björks & Byberg in VDL Bus & Coach Nordic. De divisie Bussen van VDL Groep had jarenlang een minderheidsbelang in de verkooporganisatie van bussen in Scandinavië. Inmiddels heeft VDL met terugwerkende kracht het meerderheidsbelang van Björks & Byberg per 1 januari 2018 overgenomen en is daarmee 100 procent eigenaar van de verkoopvestigingen VDL Bus & Coach Sweden, VDL Bus & Coach Norway en VDL Bus & Coach Finland. Bij de vestigingen van VDL Bus & Coach Nordic werken in totaal ongeveer zestig medewerkers.

INVESTERINGEN

VDL Groep heeft in 2017 voor 175 miljoen euro geïnvesteerd in bedrijfspannen, machines en overige bedrijfsmiddelen. Er zijn onder andere diverse kantbanken, 5-assige draai- en freesmachines, assemblage-lijnen, geautomatiseerde magazijnsystemen, rollend materieel voor logistieke processen (zoals heftrucks, loaders en automatisch geleide voertuigen), robots, spuitgiet-, pijpbuig- en vacuümvormmachines, (buisen) lasers, nieuwe zoutbaden met bijbehoren, walsen en persen gekocht. Daarnaast is geïnvesteerd in meetapparatuur en software. In totaal beschikt VDL Groep ultimo 2017 over ongeveer 1.355.000 vierkante meter bedrijfsoppervlakte.

Het grondwerk voor de uitbreiding van het hoofdkantoor van VDL Groep in Eindhoven is begin 2017 gestart. Tevens komt er een ondergrondse parkeergarage die plaats gaat bieden aan 145 auto's. Het bereiken van het hoogste punt van de nieuwbouw is op 2 februari 2018 feestelijk gevierd met de plaatsing van de eerste steen door Wim van der Leegte. Medio 2018 wordt er verhuisd naar het nieuwe gedeelte. Daarna zal de bestaande toren worden gerenoveerd en worden de twee torens met elkaar verbonden tot één geheel. In totaal wordt de vloeroppervlakte van het hoofdkantoor bijna 2,5 keer zo groot, in totaal ongeveer 15.000 vierkante meters. Het hoofdkantoor wordt gebouwd onder het GPR-milieucertificaat, waarbij gekeken wordt naar zo min mogelijk energieverbruik, milieubewuste materiaalkeuzes, voldoende ventilatie, het beperken van geluid en slim gebruik van daglicht. Onder andere door de inzet van zonnepanelen en warmtepompen zal het gebouw energieneutraal worden verwarmd. De verwachting is dat het hele project in het eerste kwartaal van 2019 gereed is.

Begin 2017 is gestart met de bouw van een nieuw pand voor VDL Kunststoffen in Nederweert. Eind eerste kwartaal 2018 is het pand opgeleverd. De nieuwbouw bestaat uit 15.000 vierkante meter productieruimte, 2.000 vierkante meter kantoorruimte, inclusief kantine en wasruimte. Ook dit gebouw is onder GPR-certificering gebouwd. Zo wordt bijvoorbeeld de restwarmte uit de fabriek gebruikt om de magazijnen en kantoren te verwarmen.

De nieuwe productiehallen van VDL ETG Eindhoven met een oppervlakte van 14.000 vierkante meter, inclusief cleanroom en magazijn, zijn in april 2018 opgeleverd. In augustus 2017 was de tussenbouw gereed van 1.900 vierkante meter voor kantoren, was- en kleedlokalen. De verbouwing en uitbreiding van het huidige pand van VDL ETG Almelo is in november 2017 afgerond. De uitbreiding omvat 8.600 vierkante meter productiehal, waarvan 4.400 vierkante meter magazijn. In een later stadium wordt er nog een cleanroom van 4.200 vierkante meter gerealiseerd.

Bij VDL Nedcar in Born zijn diverse aanpassingen gedaan voor de productie van de BMW X1 die vanaf augustus 2017 is gestart. Voorbeelden daarvan zijn de bouw van een nieuwe logistieke hal van 29.000 vierkante meter, de realisatie van een nieuwe opslagplaats voor trailers van bijna 30.000 vierkante meter en uitbreidingen van diverse opslaghallen. Ook de pickbuffer is uitgebreid, zodat auto's in de juiste volgorde de montagehal binnengaan. Daarnaast is er een nieuwe hal gebouwd van 1.400 vierkante meter voor het lossen van persdelen aan de pershal. Verder is geïnvesteerd in een complete nieuwe laklijn. Begin 2017 is 61.340 vierkante meter land aangekocht, liggend aan de A2 en grenzend aan de voorzijde van het terrein van VDL Nedcar voor toekomstige uitbreiding. Een deel van deze grond is gebruikt voor uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen voor de medewerkers.

In juli 2017 is gestart met de renovatie van kasteel Wolfrath in Born. Het kasteel grenst aan het perceel van VDL Nedcar. In de oude zalen van het kasteel worden twee conferentieruimtes gemaakt. Daarnaast biedt het kasteel straks ruimte voor vijf logiesverblijven, een ontbijtkeuken en een beheerderswoning. In het bijbehorend poortgebouw wordt de oude schuur omgebouwd tot een ontvangstruimte en in de voormalige pachterswoningen worden 17 logiesverblijven gerealiseerd. Na de renovatie zal het kasteel worden gebruikt voor bijeenkomsten en als verblijf voor buitenlandse gasten. De verwachting is dat het project in de zomer van 2018 gereed zal zijn.

Daarnaast zijn er in 2017 diverse kleinere projecten gerealiseerd. Zo is in januari 2017 gestart met de uitbreiding van het pand van VDL ETG Projects aan de Hurksestraat in Eindhoven. Daar is 500 vierkante meter bijgebouwd voor een nieuw magazijn en een speciale, geacclimatiseerde ruimte voor ultra-precisie technologie. De bouw van een nieuw centraal magazijn met een oppervlakte van 1.000 vierkante meter bij VDL Bus Modules in Valkenswaard is in juli 2017 afgerond. Bij VDL Steelweld in Breda is in september 2017 een nieuwe productiehal van 3.000 vierkante meter opgeleverd ten behoeve van speciale projecten.

Bij VDL Enabling Transport Solutions in Valkenswaard is in mei 2017 gestart met het slopen van een bestaande hal op het terrein van VDL Bus Valkenswaard. Deze hal is vervangen door nieuwbouw, waarin negen busstraten zijn gecreëerd voor bussen in de ontwikkelings- en testfase. De 935 vierkante meter kantooroppervlak biedt ruimte voor 75 engineers. De nieuwbouw is eind februari 2018 opgeleverd.

Vanaf september 2017 wordt een bestaande productiehal van VDL Bus Venlo uitgebreid met ongeveer 3.500 vierkante meter. In de nieuwe hal is ruimte voor de ombouw van 24 (elektrische) mini- & midibussen. De verwachting is dat de werkzaamheden in augustus 2018 worden afgerond.

Naast de lopende bouwactiviteiten zijn in 2018 diverse projecten gestart. Bij VDL TIM Hapert is een luifel van 1.000 vierkante meter gebouwd bij de expeditiehallen. De start van bouwwerkzaamheden voor VDL Systems in Uden staat gepland voor het derde kwartaal van 2018. Het gaat om renovatie van kantoren en uitbreiding van de productiehal. Als onderdeel van onze duurzaamheidsstrategie zijn of worden bij diverse VDL-bedrijven zonnepanelen geplaatst, zoals bij VDL Fibertech Industries, VDL ETG Eindhoven, VDL ETG Almelo, VDL Bus Venlo, VDL Kunststoffen, VDL Enabling Transport Solutions en VDL Lasindustrie.

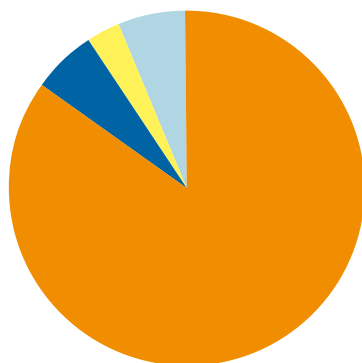
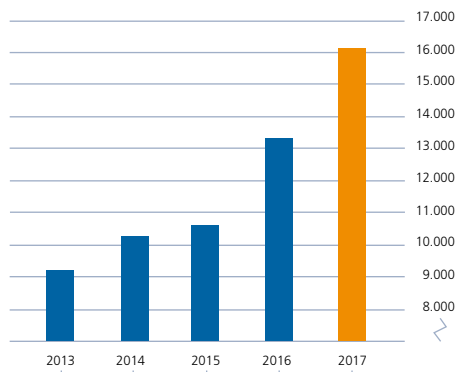
In 2018 wordt naar verwachting in totaal voor 148 miljoen euro geïnvesteerd in vastgoed, machines, de optimalisatie van productieprocessen en vervoermiddelen.

MEDEWERKERS

Het aantal medewerkers van VDL Groep is toegenomen van 13.356 eind 2016 naar 16.137 eind 2017, een stijging van 21 procent. Deze groei is voor een groot deel tot stand gekomen door de groei bij VDL Nedcar, maar ook bij onze andere bedrijven is het personeelsbestand gegroeid. In 2017 heeft VDL Nedcar 1.860 nieuwe medewerkers verwelkomd. Bij de andere VDL-bedrijven is het aantal gegroeid met 921.

MEDEWERKERS

(per 31 december, inclusief uitzendkrachten)

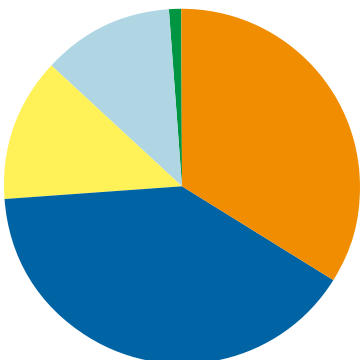

PERSONEELSBOW NAAR GEOGRAFISCHE SPREIDING

(per 31 december 2017, inclusief uitzendkrachten)

- Nederland 13.754 (85%)
- België 910 (6%)
- Overige Europese landen 552 (3%)
- Overige landen wereldwijd 921 (6%)

Totaal 16.137 medewerkers

PERSONEELSBOW PER DIVISIE

(per 31 december 2017, inclusief uitzendkrachten)

- Toeleveringen 5.479 (34%)
- Autoassemblage 6.546 (40%)
- Bussen 2.177 (13%)
- Eindproducten 1.773 (12%)
- Beheer Nederland en België 162 (1%)

Totaal 16.137 medewerkers

Door de krapte op de arbeidsmarkt merkt ook VDL Groep dat het aanbod van vakmensen schaarser is geworden. Gelukkig ondervinden we dat we als familiebedrijf met korte lijnen, geen rangen en standen en een open en informele cultuur een aantrekkelijke werkgever zijn. Hierdoor slagen we erin het merendeel van onze vacatures redelijk snel in te vullen. In het eerste kwartaal van 2018 hebben we honderden vacatures openstaan. Dat heeft te maken met de groei die VDL Groep over de hele linie doormaakt. Kijk voor een actueel overzicht van de vacatures bij VDL Groep op www.werkenbijvdl.nl.

Wij schaken op meerdere borden tegelijk om aan de juiste medewerkers te komen én hen te behouden. Sinds maart 2017 beschikt VDL Groep over een eigen afdeling Recruitment die tot op heden 315 vacatures heeft ingevuld. Vijftig VDL-bedrijven zijn erkend als leerbedrijf. We hebben 440 medewerkers in dienst die een Beroeps Begeleidend Leren-traject volgen. Verder werven we zij-instromers, bieden we stageplaatsen aan, hebben we eigen opleidingen opgezet (bijvoorbeeld spuitgieten niveau 2) en leidt VDL Nedcar nieuwe medewerkers op in de eigen praktijkschool in Born.

Wij spreken onze grote waardering uit voor de inzet en betrokkenheid van onze medewerkers in het afgelopen jaar. Mede door de goede onderlinge samenwerking hebben we in 2017 opnieuw een recordomzet behaald.

Medezeggenschap

In Nederland en België worden de medewerkers van VDL-werkmaatschappijen vertegenwoordigd door een eigen ondernemingsraad of ondernemingscommissie. Op groepsniveau is er in Nederland een medezeggenschapstructuur die wordt ingevuld door de gemeenschappelijke ondernemingsraad (GOR).

In de GOR hebben vertegenwoordigers van 20 Nederlandse VDL-bedrijven zitting. De GOR heeft in 2017 vijf keer vergaderd met een lid van de hoofddirectie, inclusief een jaarlijkse vergadering met een vertegenwoordiging van de raad van commissarissen. De leden van de GOR hebben een open en kritische benadering van verschillende vraagstukken hetgeen resulteert in een constructieve dialoog. Vaste thema's in de GOR-vergaderingen zijn de financiën en marktontwikkelingen per divisie en bijbehorende sectoren. Daarnaast zijn in 2017 diverse onderwerpen besproken, zoals de werkkostenregeling (WKR) en gesprekken met de fiscus hierover, wijzigingen van bedrijfsreglementen, informatieverstrekking bij overnames, de medezeggenschapsstructuur, het VDL-functieraster, de klokkenluidersregeling, het beleid op het gebied van psychosociale arbeidsbelasting (PSA) en het pc- en fietsplan 2017.

In België is in 2017 de Wet Peeters goedgekeurd. Deze wet rond werkbaar en wendbaar werk heeft een aantal nieuwigheden geïntroduceerd die voor iedere medewerker van belang zijn (bijvoorbeeld loopbaan-sparen). De wet zorgt ook voor uitbreiding en vereenvoudiging van een aantal onderwerpen, zoals de opleidingsverplichting van de werkgever en werken in deeltijd. Dit alles staat in het teken van langer aan de slag blijven. Een aantal maatregelen is reeds ingevoerd, andere maatregelen moeten eerst worden uitgewerkt via sociaal overleg op sectoraal vlak. De invoering van de Wet Peeters heeft gezorgd voor reacties vanuit de vakbond. Zo heeft eind 2017 een nationale betoging van de vakbonden plaatsgevonden tegen de pensioenhervormingen van de regering. Daarnaast heeft de federale regering in de zomervakantie een reeks door te voeren maatregelen afgekondigd met als doel ambitieuze hervormingen door te voeren om meer banen te creëren en de koopkracht te verhogen. Inmiddels zijn de contouren van

dit zogeheten Zomerakkoord geschetst, maar de concrete invulling is nog onduidelijk. In de interne overlegorganen bij de Belgische VDL-bedrijven zijn bovenstaande onderwerpen uiteraard aan bod gekomen. Het overleg hieromtrent is constructief verlopen.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

VDL Groep ziet maatschappelijk verantwoord ondernemen als een integraal onderdeel van het totale ondernemingsbeleid. Als familiebedrijf is VDL Groep van oudsher sterk betrokken bij de leef- en werkomgeving. Voor ons is het dan ook vanzelfsprekend om een bijdrage te leveren aan een duurzame ontwikkeling van onze samenleving. Dat doen we door continuïteit na te streven waardoor we een juiste balans vinden tussen de belangen van medewerkers, ons leef- en werkmilieu en een gezond bedrijfsresultaat.

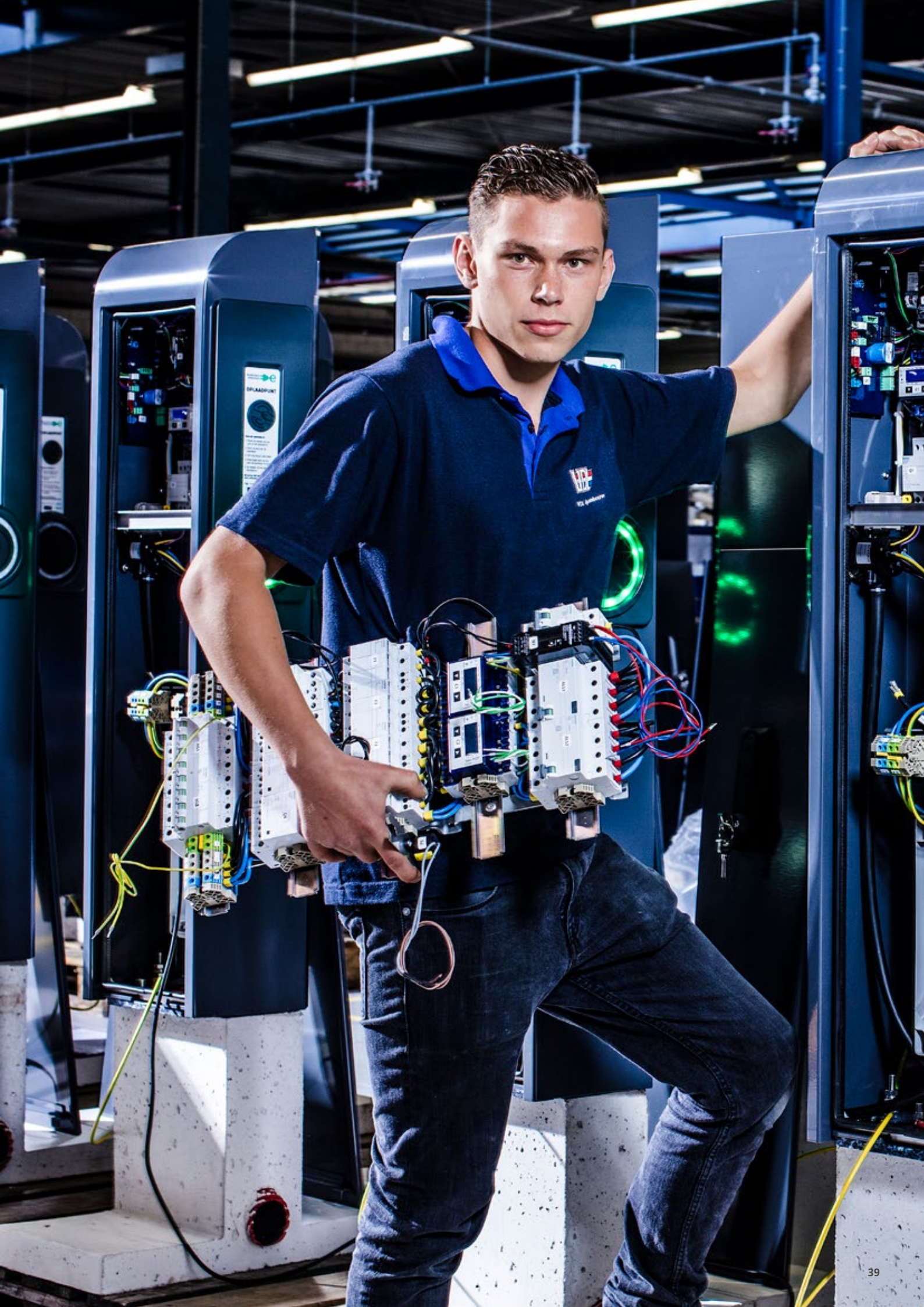
Duurzaam bouwen en recyclen

Op het gebied van milieu voert VDL een duurzaam beleid. Het implementeren van energiebesparings- en afvalpreventieplannen en het recyclen van grondstoffen heeft onze voortdurende aandacht. Wij bouwen onze panden in eigen beheer. Bij alle nieuwbouw- en renovatieprojecten richten we ons op duurzaam materiaalgebruik, minder energieverbruik en minder belasting voor het milieu. Dat doen we bijvoorbeeld door slimme ontwerpen met veel daglicht in de fabrieken, de inzet van ledverlichting, het plaatsen van zonnepanelen, het toepassen van warmte-koude-opslag in de bodem en door gebruik te maken van restwarmte uit het productieproces om bedrijfspanden te verwarmen.

Een aantal voorbeelden uit de praktijk. Bij VDL Nedcar in Born worden bijvoorbeeld in de lakstraat verfmiddelen opgevangen voor hergebruik. VDL Wientjes Emmen is in 2017 volledig overgegaan op 'groene' stroom waardoor een bijdrage wordt geleverd aan het verlagen van de CO₂-uitstoot. Het hoofdkantoor van VDL Groep in Eindhoven wordt uitgebreid en verbouwd onder het GPR-milieucertificaat, waarbij gekeken wordt naar zo min mogelijk energieverbruik en geluid, milieubewuste materiaalkeuzes, voldoende ventilatie en slim gebruik van daglicht. Onder andere door de inzet van zonnepanelen en warmtepompen zal het gebouw energieneutraal worden verwarmd. De nieuwbouw van VDL Kunststoffen in Nederweert is eind eerste kwartaal 2018 opgeleverd. Duurzaamheid en de reductie van de energieconsumptie zijn uitgangspunten geweest bij de bouw. Zo wordt de restwarmte van het productieproces gebruikt voor het verwarmen van het bedrijfspand. Via droge koelers op het dak wordt de kou van buiten, die opgeslagen wordt in bufferkelders, gebruikt om het productieproces dagelijks te koelen. Bij VDL Parree in Sevenum worden de vloeren verwarmd met koelwater uit de machines. Verder worden alle grondstoffen hergebruikt of krijgen een tweede 'leven' waardoor er niets hoeft te worden weggegooid.

Duurzame leefomgeving

Hoewel vanwege onze toeleveringsactiviteiten de inbreng van VDL aan diverse producten vaak voor het oog verborgen blijft, maken wij machines en producten die een wezenlijke bijdrage leveren aan een betere, duurzame leefomgeving. Dat doen we onder andere op het gebied van automotive (elektrisch rijden en batterijtechnologie), gezondheidszorg (zoals apparaten om mensen met kanker te behandelen), wetenschap (ontdekken van het heelal), materiaalgebruik en het reduceren van afval. We bedenken of passen huidige ontwerpen aan om de maakbaarheid van deze machines en producten te vergroten en te

verbeteren. Door slimme ontwerpen en geavanceerde productiemethoden leveren we toegevoegde waarde voor onze klant en creëren we werkgelegenheid.

Een greep uit de vele voorbeelden van duurzame producten die VDL (mede-)ontwikkelt en produceert, zijn onderdelen voor een e-bike, een buggy van gerecycled kunststof, een productielijn om vanuit plantenresten duurzaam bouw materiaal te maken, een machine om afval om te zetten in biogas en de productie van de Dopper-drinkfles. VDL Wientjes Emmen, dat deze duurzame drinkfles produceert, heeft daarvoor in 2017 het cradle-to-cradle-certificaat behaald.

Bij VDL Kunststoffen is ook geïnvesteerd in nieuwe spuitgietmachines, met als noviteit de nieuwe N2-generator waarmee gefilterd en gezuiverd stikstof uit de buitenlucht wordt gebruikt voor het injecteren van gassen. Deze toepassing maakt het inkopen en het transport van vloeibaar stikstof overbodig.

De activiteiten van VDL AEC Maritime dragen ook bij tot het verduurzamen van de leefomgeving. Het beperken van de uitstoot van zwaveldeeltjes (fijnstof) in de uitlaatgassen van schepen vermindert de luchtvervuiling, draagt bij aan een schoner milieu en heeft dus een positieve impact op de volksgezondheid. VDL AEC Maritime draagt daaraan bij door een zogeheten scrubber in de funnel (scheepsschoorsteen) van een zeeschip te plaatsen. Door middel van verneveling van water in die funnel wordt het zwavelgehalte van de uitlaatgassen van de scheidingsmotor teruggebracht naar de geldende zwaveleis.

Circulaire economie

Afalstromen zijn in een circulaire economie op elkaar aangesloten als in een soort kringloop, net zoals dat in de natuur het geval is. Een circulair systeem is bedoeld om zoveel mogelijk producten en materialen te hergebruiken en de vernietiging van waarde zoveel mogelijk te beperken, in plaats van grondstoffen om te zetten in producten die aan het einde van hun levensduur worden vernietigd.

Circulaire economie wordt bij VDL grotendeels in de praktijk afgedwongen. Het zit ingebakken in onze bedrijfsprocessen. Dat komt doordat circulariteit de totale levensduurkosten aanzienlijk kan verminderen. Bij VDL ligt de verantwoordelijkheid bij de bedrijven zelf. Onze bedrijfsdirecteuren zijn verantwoordelijk voor hun winst- en verliesrekening. Daarom zijn zij gemotiveerd om te besparen op de kosten. Het directieteam stimuleert dat bij onze bedrijven keuzes worden gemaakt die duurzaam zijn.

Een circulaire economie biedt kansen voor ondernemers: verder doorgevoerde ketensamenwerking, ketenintegratie en ketenverantwoordelijkheid zorgen voor een andere manier van ontwikkelen. Bijvoorbeeld een ontwikkelwijze waarbij verspilling uit productieprocessen wordt gehaald. De kansen die circulariteit biedt, kunnen we alleen benutten als we met z'n allen een circulaire economie nastreven: bedrijven, overheden en consumenten. Niet vergeten mag worden dat het bedrijfsleven meer en meer wordt gestuurd door de consument. Bedrijven moeten verwachten dat we de consument producten en diensten kunnen opdringen. Bedrijven staan in dienst van die consument, die bewuster wordt van duurzaamheid en de circulaire economie. Nauwgezette samenwerking tussen alle partijen is een belangrijke voorwaarde om de circulaire economie te laten slagen. Samenwerking is de energie van de circulaire economie. Dat sluit naadloos aan bij het DNA van VDL Groep.

Veiligheid en gezondheid

Bij familiebedrijf VDL Groep staan medewerkers centraal. Zij vormen het hart van het bedrijf. Wij vinden het belangrijk om medewerkers een prettige, veilige en gezonde werkplek te bieden, een werkplek waar zij zich verder kunnen ontwikkelen. Daartoe is in 2017 wederom extra aandacht besteed aan het beperken van lichamelijke belasting tijdens het werk en aan het veilig omgaan met machines en gevaarlijke stoffen. Er zijn grote stappen gezet in de implementatie van de zogeheten 5S-methode bij diverse bedrijven. Deze methode is gebaseerd op orde en netheid in de fabriek. Ook het welzijn van onze medewerkers staat hoog in het vaandel. Zo hebben we in Nederland een afdeling Verzuim die streeft om vanaf dag één de re-integratie van medewerkers op te starten.

Opleidingen en ontwikkeling

VDL Groep biedt op alle niveaus stage- en afstudeerplaatsen aan. Tevens leiden we leerlingen intern op. In nauwe samenwerking met onderwijsinstellingen heeft VDL eigen BBL-opleidingen opgezet. Daartoe gaan we over wanneer er onder onze bedrijven breed behoefte is aan een bepaalde doelgroep vakmensen. Er zijn bij VDL Groep diverse voorbeelden van BBL-opleidingen, waarbij de opleiding voor meer dan 25 procent is afgestemd op het VDL-bedrijf. Te denken valt aan opleidingen die leiden tot een gediplomeerd assemblagemedewerker bij de bussen of operator in de kunststoffen, gereedschapmaker of lassers. Bij een Beroeps Begeleidende Leerweg-opleiding werken leerlingen vier dagen in een productieomgeving en gaan ze één dag in de week naar school. VDL Groep beschikt over 50 erkende leerbedrijven waarbij 80 praktijkopleiders betrokken zijn.

We bieden ongeveer 300 stageplaatsen (van niveau 1 tot en met 4) aan via de Beroeps Opleidende Leerweg (BOL). Daarnaast bieden we deeltijdopleidingen aan op zowel mbo- en hbo-niveau, zoals de hbo-deeltijdopleiding Engineering (Werktuigbouwkunde en Mechatronica), een tweejarig traject in samenwerking met Fontys Hogescholen in Venlo. Volledig eigen opleidingen of opleidingen met een eigen signatuur blijken zeer effectief om de juiste aansluiting te vinden bij de behoefte. Verder onderhoudt VDL Groep warme banden met studieverenigingen en onderwijsinstellingen door middel van gastlessen op scholen, docenten- en decanenstages, lunchlezingen en open dagen.

Interne doorstroming

Een van onze speerpunten om de continuïteit en cultuur te behouden is interne doorstroming. Bij vacatures, zeker bij directiefuncties, kijken we altijd eerst naar geschikte kandidaten in de eigen organisatie. Voor jonge ambitieuze medewerkers bestaat het platform YVE (Young VDL Employee) waarin zij elkaar ontmoeten tijdens meerdere bijeenkomsten per jaar waar kennis en ervaringen worden uitgewisseld in een stimulerende informele sfeer.

Sociale betrokkenheid

Wij tonen onze sociale betrokkenheid bij de regio's waarin wij actief zijn op diverse manieren, onder meer door nauwe samenwerking met onderwijsinstellingen, overheden en door sponsoring van verschillende sportieve, culturele en maatschappelijke evenementen en verenigingen. Een aantal voorbeelden hiervan is sponsoring van PSV, FC Eindhoven, Marathon Eindhoven, Indoor Brabant en Het Noordbrabants Museum. Om jongeren te blijven enthousiasmeren voor techniek en techniekonderwijs ondersteunen we een keur

aan activiteiten op het gebied van techniekpromotie, zoals De Ontdekkfabriek in Eindhoven en de Dutch Technology Week. Daarnaast doen we dat bijvoorbeeld door samenwerking met de studententeams FAST (bus op mierenzuur) en InMotion (elektrische raceauto). Tevens nemen we deel aan de Vakkanjerwedstrijden en de Ir. Noordhofprijs. In 2017 is Artur van de Biggelaar van VDL Apparatenbouw uitgeroepen tot Junior Vaktalent. Tino Glas van VDL GL Precision was ook genomineerd in de categorie Junior Vaktalent en Korkmaz Kahveci, eveneens van VDL GL Precision, was genomineerd voor de prijs beste vakman in de categorie Metaal.

VDL Foundation heeft in 2017 financiële bijdragen gedoneerd aan diverse vrijwilligersorganisaties actief in de zorg en welzijn. Aan Stichting Leergeld Eindhoven is een cheque ter waarde van 40.000 euro overhandigd om voor 300 kinderen uit gezinnen die weinig te besteden hebben zwemondericht en fietsen mogelijk te maken. VDL Foundation is in 2014 gestart met een bedrag van 250.000 euro, dat gedurende drie jaar is geschonken aan diverse goede doelen. In 2016 is besloten om VDL Foundation voort te zetten. De stichting blijft zich richten op maatschappelijke projecten op het gebied van zorg en welzijn.

INNOVATIE

Het beleid van VDL Groep is afgestemd op het voortdurend verbeteren en vernieuwen van producten en productieprocessen. Daarom zijn we dagelijks bezig met het toepassen en ontwikkelen van de allernieuwste technische mogelijkheden om onze positie in een concurrerende wereldmarkt te verstevigen. Daarbij zien we innovatie als een essentieel onderdeel van ons beleid.

VDL Groep heeft in 2017 101 miljoen euro uitgegeven aan onderzoek & ontwikkeling (R&D) en er zijn in totaal 1.050 medewerkers werkzaam geweest aan R&D gerelateerde activiteiten. In de R&D Top 30 van het Technisch Weekblad (uitgave 2017) behoort VDL Groep tot de meest innovatieve ondernemingen van Nederland. VDL Groep is hiermee tevens een van de meest innovatieve familiebedrijven van Nederland. Actuele cijfers over 2017 maakt het Technisch Weekblad binnenkort bekend.

Naast de investering van 101 miljoen in onderzoek & ontwikkeling hebben we vorig jaar 175 miljoen euro geïnvesteerd in bedrijfspanden, machines en overige bedrijfsmiddelen.

Product- en procesinnovatie

VDL Groep wil zich focussen op hoge innovatiewaardes: onszelf specialiseren in zaken die een ander niet kan, of minder goed onder de knie heeft. Per industrie willen we een unieke positie bemachtigen. Wij moeten ons onderscheiden door hoogwaardige toegevoegde waarde.

Bij de divisie Toeleveringen worden onze bedrijven steeds vaker in een vroeg stadium door de klant betrokken bij hun productontwikkeling. Door onze kennis op het gebied van materialen, productie, assemblage en ketenmanagement kan VDL Groep hierdoor toegevoegde waarde creëren. Van produceren volgens tekening (build to print), naar produceren volgens specificaties ('build to specifications') tot 'build to roadmap' (tot en met innovaties toevoegen). We faciliteren onze klanten steeds vaker als een 'one-stop-shop'-toeleverancier.

Bij de divisie Autoassemblage gaat onze aandacht voortdurend uit naar product- en procesoptimalisatie. Denk hierbij aan het optimaliseren van processen om auto's beter en sneller te assembleren. 2017 heeft in het teken gestaan van het ontwikkelen van aanpassingen aan de productielijn, zodat de MINI Countryman Plug-in Hybrid Vehicle en vooral de BMW X1 als vierde type voertuig geproduceerd kan worden bij VDL Nedcar. Aan bestaande productielijnen zijn assemblagecellen toegevoegd waar auto-onderdelen worden samengesteld. Verder neemt de complexiteit van de logistiek in de fabriek toe doordat onderdelen van de BMW X1 ook in Born worden opgeslagen en voorgesorteerd.

Een belangrijke doelstelling van VDL Groep is dat we dé specialist willen zijn op het gebied van elektrificatie van heavy-duty mobiliteit (trucks, bussen, AGV's). We hebben grote stappen gezet om onze positie verder te versterken. Dat geldt echter niet alleen voor voertuigen, maar ook voor batterijmanagementsystemen, laadinfrastructuur, energieopslag en energielevering. Op het gebied van de elektrificatie van bussen zijn we marktleider in Europa. Die positie willen we verder uitbouwen.

Bij de divisie Bussen zien we eveneens een verschuiving van productleverancier naar totaalaanbieder. We leveren niet alleen bussen, maar oplossingen op maat die bijdragen aan een meer leefbare omgeving en comfortabeler reizen in een duurzame wereld. Bij Bussen heeft in 2017 veel in het teken gestaan van de productie van 100 elektrische bussen voor Connexion die vanaf april 2018 in de dienstregeling zijn opgenomen in het concessiegebied Amstelland-Meerlanden. Deze bussen stoten geen schadelijke stoffen uit en maken aanzienlijk minder geluid dan reguliere bussen. De 100 elektrische bussen worden tussentijds, dus tijdens de dienstregeling, bijgeladen om zo voldoende bereik te hebben om een hele dag inzetbaar te zijn. Het gaat hier om de grootste operationele elektrische busvloot van Europa.

Bij de divisie Eindproducten heeft de samenwerking tussen VDL Containersystemen en VDL Steelweld geleid tot een doorontwikkeling van het Automatisch Geleid Voertuig (AGV), waarmee onbemand rijden in een afgeschermd omgeving met andere weggebruikers mogelijk is. De modulaire voertuigopbouw is zo aangepast dat met slimme integratie van computers, camera's, sensoren en scanners een gecertificeerd veiligheidsniveau kan worden behaald.

In 2017 hebben wij onze positie op het gebied van slimme mobiliteit verder uitgebouwd. Met nieuwe vervolgoorders voor autonoom rijdende voertuigen tonen we aan dat naast elektrische mobiliteit dit de basis vormt voor toekomstige mobiliteitsconcepten die een grote impact op ons leven krijgen. Connectiviteit en services passen ook naadloos bij de ambities van VDL Groep om dé slimme mobiliteitsspecialist te zijn op het gebied van heavy duty-voertuigen. De kennis die we hebben opgedaan is ook toegepast in de elektrische truck die we in 2018 zullen gaan presenteren.

Onze bedrijven in de divisie Eindproducten streven ernaar om met het ontwikkelen van producten en processen, evenals de optimalisatie daarvan, per industrie een unieke positie te bemachtigen en de marktwaarde van onze klanten te vergroten.

Brainport Regio Eindhoven

VDL Groep heeft zijn hoofdkantoor in Brainport Eindhoven. Deze technologische regio is een goede thuisbasis voor ons bedrijf. Door samenwerking met onderwijs- en kennisinstellingen, overheden, collega-bedrijven en klanten zijn wij in staat om technisch hoogwaardige producten en processen tot stand te brengen die uniek zijn in de wereld. In 2016 is Brainport Eindhoven door de overheid aangewezen als 's lands derde mainport. In 2017 zijn stappen gezet om deze nieuwe status te verzilveren. Begin 2018 is de rijksoverheid met een eerste financiële bijdrage over de brug gekomen. Ook VDL Groep heeft daar zijn steentje aan bijgedragen. Die eerste bijdrage van 130 miljoen euro moet, mits gesteund door gelden uit de regio zelf, leiden tot een meerjarige, structurele investering van het rijk in deze regio. Voor de zomer van 2018 zou deze Nationale Actie Agenda moeten zijn opgesteld.

STRATEGIE

VDL Groep streeft naar een beheerste groei, waarbij het onder controle houden van de organisatie en het behouden van de sterke financiële positie voorop staan. Het beleid van VDL Groep is gericht op een voortdurende verbetering van de concurrentiepositie. Essentieel daarbij zijn analyse en besparing van kosten. Ook wil VDL Groep het hoogste kwaliteitsniveau bij alle werkmaatschappijen behouden. De investeringen zijn daarom afgestemd op vernieuwing, verbetering en uitbreiding van de producten en de productiemogelijkheden. Daarnaast geven wij in ons personeelsbeleid prioriteit aan de interne doorstroming van medewerkers.

VDL Groep hecht veel waarde aan het concurrerend blijven produceren in West-Europa. Door te investeren, zowel in gedegen vakmanschap als in robotica en automatisering, willen we onze concurrentiepositie op de internationale markt voortdurend verbeteren. Onze buitenlandse activiteiten zijn erop gericht om onze positie hier, in West-Europa, te versterken. Door verkoopvestigingen in diverse landen en het uitgebreide netwerk van importeurs en agenten kunnen we onze producten over de hele wereld verkopen. Hierbij staat integriteit bij het zakendoen centraal, waarbij geen uitzonderingen worden gemaakt voor orders uit landen met een op dat vlak hoog risico. Ondanks de grootte van VDL Groep en het toenemend internationaal karakter van ons bedrijf, is en blijft VDL voor honderd procent een familievenootschap. Dat biedt vele voordelen, zoals snelle besluitvorming en focus op de lange termijn.

Samen met onze klanten verbreden we ons aanbod waardoor we opschuiven in de toeleverketen. Klanten vragen vaker meer dan het leveren van een product of techniek alleen. Er bestaat steeds meer behoefte aan integrale leveringen op het gebied van de combinatie van software, elektronica en mechanica. Al dan niet in samenwerking met goede partners kunnen we dit samen invullen. Steeds vaker ontwikkelen wij mee aan producten, processen en technieken van onze klanten. Dat geldt ook voor het voeren van reparatie en onderhoud.

BESTUUR EN TOEZICHT

VDL Groep valt onder de Wet bestuur en toezicht. Die regelt de inrichting van het bestuur en toezicht in naamloze en besloten vennootschappen. Wij streven naar het opbouwen van langdurige relaties met onze medewerkers om onze cultuur sterk te houden. VDL Groep kijkt naar de capaciteit van de persoon en naar de juiste medewerker op de juiste plaats, ongeacht geslacht, leeftijd, nationaliteit en/of achtergrond.

Als vanzelfsprekend proberen wij rekening te houden met een evenwichtige verdeling van mannen en vrouwen in de hoofddirectie, aangezien wij de mening delen dat diversiteit in de breedste zin van het woord een organisatie ten goede komt. Ruim tien procent van onze 16.137 medewerkers in 2017 is vrouw. 16,7 procent van de hoofddirectie is vrouw.

Uiteraard blijven wij mogelijkheden onderzoeken om meer posities door vrouwen te laten vervullen, en om meer vrouwen te interesseren voor een baan in de techniek. In 2018 zullen wij hier in uitingen extra aandacht aan besteden. Omwille van behoud van onze bedrijfscultuur en de continuïteit van onze bedrijfsvoering geven wij er de voorkeur aan om voor directiefuncties te selecteren uit eigen gelederen. Wij merken op dat een percentage van dertig procent vrouwen in de directie, gewenst door de landelijke politiek, een grote uitdaging is in de technische sector.

In de hoofddirectie van VDL Groep zijn in 2017 twee wisselingen geweest. Na een dienstverband van 18 jaar en het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd is Jan Karssen na de eerste drie maanden van 2017 opgevolgd door Paul van Vroonhoven. Wim Maathuis is na een loopbaan van 42 jaar bij VDL in oktober met pensioen gegaan. Wim Maathuis is een van de steunpilaren van VDL Groep die vanaf 1975 alles heeft meegemaakt bij ons familiebedrijf.

Om de groei van VDL Groep te bewerkstelligen, zijn in ongeveer 12 maanden 8 van de 12 leden van het adjunct-directieteam benoemd. Daarmee willen we onze bedrijven de aandacht geven die ze verdienen. Onze adjunct-directieleden fungeren als sparringpartners van onze bedrijfsdirecteuren, en daarnaast vertegenwoordigen zij onze bedrijven in de directievergadering.

VOORUITZICHTEN

Mede door de goede onderlinge samenwerking is VDL Groep er in 2017 in geslaagd zich op vele fronten te verbeteren ten opzichte van 2016. Deze ontwikkeling is in lijn met wat vorig jaar is voorzien in de vooruitzichten. Een breed, stabiel fundament is gelegd waarop we in 2018 verder bouwen. De omzet in het eerste kwartaal is veelbelovend. Die is gestegen van 1.145 miljoen euro in 2017 naar 1.496 miljoen euro in 2018. Ook de orderportefeuille (exclusief VDL Nedcar) is ten opzichte van het eerste kwartaal van 2017 gegroeid: van 825 miljoen euro naar 854 miljoen euro in 2018. Alle vier de divisies laten groei zien. Onze enorme diversiteit aan activiteiten zorgt voor een goede spreiding van de risico's.

Economisch hebben we de wind in de rug. Het ziet ernaar uit dat 2018 opnieuw een goed jaar gaat worden voor VDL Groep. Een jaar dat opnieuw in het teken zal staan van het organiseren van onze groei, het verstevigen van onze organisatie, het verscherpen van onze focus en verdere commerciële

internationalisering. De verwachting is dat de gecombineerde omzet zal gaan uitkomen op ongeveer 6 miljard euro, een stijging van 20 procent. Alle divisies zullen aan die groei bijdragen.

We zullen volop blijven investeren in onze medewerkers, panden en machines. De investeringen in 2018 zullen naar verwachting 148 miljoen euro bedragen. Kortom: vol ambitie vooruit. Tegelijkertijd moeten we waakzaam blijven en zorgen dat we klaar zijn voor mindere tijden.

In 2017 hebben we met de drie grootste banken van Nederland gesprekken opgestart om nieuwe financieringsruimte te organiseren mochten we daar behoefte aan krijgen. Die overleggen hebben geleid tot een nieuw en langjarig bankenconvenant waardoor, naast ons sterk eigen vermogen, een stevig financieel fundament staat. Op basis van de huidige liquiditeitspositie in combinatie met de verwachte operationele kasstroom in 2018 bestaat er verder geen extra externe financieringsbehoefte. Voor het risicobeleid en de risicobereidheid inzake financiële instrumenten verwijzen we naar pagina 66.

We hebben het volste vertrouwen in de inzet, kennis en kunde en flexibiliteit van onze medewerkers om er wederom gezamenlijk een succesvol jaar van te maken.

Kracht door samenwerking!

Eindhoven, 16 april 2018

De hoofddirectie,

Willem van der Leegte (voorzitter)

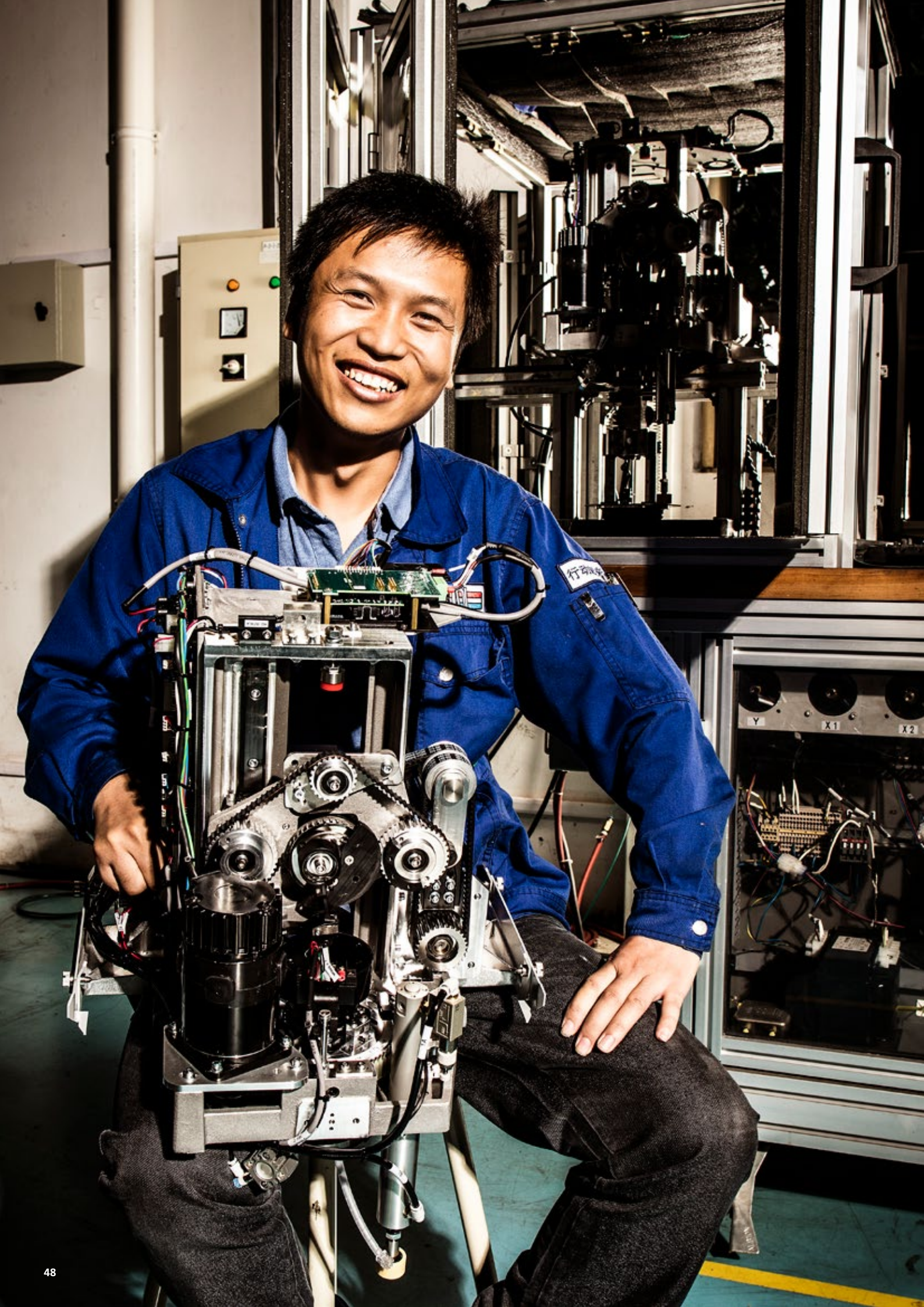
Pieter van der Leegte

Jennifer van der Leegte

Jan Mooren

Theo Toussaint

Paul van Vroonhoven

BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Met genoegen bieden wij aan de aandeelhouders ter vaststelling aan, het onder verantwoordelijkheid van de hoofddirectie opgestelde jaarverslag 2017. De daarin opgenomen jaarrekening is gecontroleerd door Govers Accountants te Eindhoven en van een goedkeurende verklaring voorzien. Vervolgens hebben wij de jaarrekening goedgekeurd.

Wij stellen de aandeelhouders voor om de jaarrekening vast te stellen en de hoofddirectie en de raad van commissarissen décharge te verlenen voor het gevoerde beleid, respectievelijk het gehouden toezicht tijdens het boekjaar 2017.

In 2017 vergaderde de raad van commissarissen vijfmaal in aanwezigheid van de hoofddirectie. Leden van de raad hadden regelmatig één op één contacten met leden van de hoofddirectie en met de voorzitter van de hoofddirectie. De raad van commissarissen vergaderde éénmaal buiten aanwezigheid van de hoofddirectie teneinde onder meer het functioneren van de raad van commissarissen, van haar individuele leden en van de hoofddirectie te bespreken. Met de externe accountant vond het gebruikelijke jaarlijkse overleg plaats, bij gelegenheid waarvan is gesproken over de samenvatting van de controlebevindingen, het accountantsverslag, de rapportagesystemen, de onafhankelijkheid van de accountant en de financieel administratieve organisatie van het concern. Een vertegenwoordiging van de raad van commissarissen woont jaarlijks een vergadering van de gemeenschappelijke ondernemingsraad bij. Ook dit jaar heeft de raad van commissarissen werkbezoeken gebracht aan diverse VDL-bedrijven.

Theo van Deursen is vanwege expiratie van zijn benoemingstermijn per 10 april 2017 als commissaris gedefungeerd. De raad van commissarissen bestaat sindsdien uit vier personen. Wim van der Leegte fungeert als gedelegeerd commissaris, belast met het onderhouden van een meer veelvuldig contact met de directie en met het toezicht op de dagelijkse gang van zaken in de vennootschap. Binnen de raad van commissarissen zijn geen bijzondere commissies ingesteld.

Tijdens alle vergaderingen werd in detail gesproken over de operationele en financiële gang van zaken in vergelijking met de begrotingen en overige doelstellingen van alle individuele bedrijven en van de divisies waartoe deze bedrijven behoren. Aan de orde kwamen onder meer de hoofdlijnen van het strategisch beleid, het investerings- en acquisitiebeleid, de ontwikkeling van de bedrijfsresultaten, het interne beheers- en controlesysteem, het sociale beleid, de organisatie en de ontwikkeling van personeel & organisatie en management development. Voorts is met de hoofddirectie tijdens alle vergaderingen intensief gesproken over de verdere uitbouw van VDL Nedcar en de relatie met BMW Group. Ook de ontwikkelingen binnen de busdivisie kwamen veelvuldig aan de orde.

VDL Groep heeft in 2017 wederom een uitstekend resultaat weten te behalen. Zowel de omzet en winst als het aantal medewerkers vertoonden een stijgende lijn. In het bestuursverslag wordt een nadere toelichting gegeven op de omzet- en resultaatontwikkelingen.

Wij spreken onze grote waardering uit naar de hoofddirectie, de ondernemingsraden en alle medewerkers voor het behaalde resultaat en voor de getoonde toewijding en inzet in 2017.

Eindhoven, 16 april 2018

De raad van commissarissen,

Louis Deterink (voorzitter)

Arie Kraaijeveld

Wim van der Leegte

Lau Pas

CONTROLEVERKLARING

Verklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de aandeelhouders van VDL Groep B.V.

Ons oordeel

De samengevatte jaarrekening 2017 (hierna 'de samengevatte jaarrekening') van VDL Groep B.V. te Eindhoven is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2017 van VDL Groep B.V.

Naar ons oordeel is de bijgesloten samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening 2017 van VDL Groep B.V. op basis van de grondslagen zoals beschreven in de toelichting.

De samengevatte jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde balans per 31 december 2017;
2. de volgende overzichten over 2017:
 - de geconsolideerde winst- en verliesrekening en samengevat geconsolideerd kasstroomoverzicht;
3. de bijbehorende toelichtingen.

Samengevatte jaarrekening

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van Titel 9 BW 2. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening en onze verklaring daarbij kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van VDL Groep B.V. en onze controleverklaring daarbij.

De gecontroleerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij

Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de gecontroleerde jaarrekening 2017 van VDL Groep B.V. in onze controleverklaring van 16 april 2018.

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor de samengevatte jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarrekening op basis van de grondslagen zoals beschreven in de toelichting.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de gecontroleerde jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810 'Oprachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten'.

Eindhoven, 16 april 2018

Govers Accountants / Adviseurs
Rudi van den Heuvel RA

**VDL GROEP
JAARREKENING
2017**

GECONSOLIDEERDE BALANS

(x 1.000 euro)

Activa	31 december 2017	31 december 2016
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Goodwill	2.915	3.437
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	596.520	535.560
Machines en installaties	188.774	165.322
Andere vaste bedrijfsmiddelen	67.140	60.455
	852.434	761.337
Financiële vaste activa		
Deelnemingen	62.411	50.614
Overige financiële vaste activa	7.241	6.758
	69.652	57.372
Vlottende activa		
Voorraden		
Grond- en hulpstoffen	203.572	169.812
Onderhanden werk	284.545	245.987
Gereed product en handelsgoederen	98.120	100.160
	586.237	515.959
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	602.494	481.780
Belastingen	5.344	1.122
Overige vorderingen en overlopende activa	10.790	21.240
	618.628	504.142
Liquide middelen	77.517	52.932
	2.207.383	1.895.179

Passiva	31 december 2017	31 december 2016
Groepsvermogen		
Eigen vermogen	1.222.615	1.125.774
Aandeel derden	265	0
	<hr/>	<hr/>
	1.222.880	1.125.774
Voorzieningen		
Voor pensioenen	859	1.085
Voor latente belastingen	16.786	15.315
Voor garantieverplichtingen	41.601	33.405
Overige voorzieningen	32.724	28.330
	<hr/>	<hr/>
	91.970	78.135
Langlopende schulden		
Schulden aan kredietinstellingen	32.781	41.161
Negatieve goodwill	6.476	3.670
	<hr/>	<hr/>
	39.257	44.831
Kortlopende schulden		
Schulden aan kredietinstellingen	15.409	13.882
Onderhanden projecten	51.329	76.714
Schulden aan leveranciers	483.128	296.495
Belastingen en premies sociale verzekeringen	99.278	81.941
Overige schulden en overlopende passiva	204.132	177.407
	<hr/>	<hr/>
	853.276	646.439
	<hr/>	<hr/>
	2.207.383	1.895.179

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

(x 1.000 euro)

	2017	2016
Gefactureerde omzet	4.899.358	3.032.133
Mutaties onderhanden projecten	25.384	8.737
Netto omzet	4.924.742	3.040.870
Mutaties onderhanden werk	38.558	28.116
Eigen bedrijfswerk	5.243	2.063
Overige bedrijfsopbrengsten	22.434	28.116
Som van de bedrijfsopbrengsten	4.990.977	3.099.165
Kosten van grond- en hulpstoffen	3.203.515	1.775.178
Kosten uitbesteed werk	424.920	240.136
Lonen en salarissen	893.408	668.687
Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa	84.697	66.443
Overige bedrijfskosten	196.915	161.033
Som van de bedrijfslasten	4.803.455	2.911.477
Bedrijfsresultaat	187.522	187.688
Financiële baten en lasten	-2.455	-2.493
Resultaat niet-geconsolideerde deelnemingen	15.088	9.018
Resultaat voor belastingen	200.155	194.213
Belastingen	-47.273	-44.642
Aandeel derden	-38	0
Resultaat na belastingen	152.844	149.571

SAMENGEVAT GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

(x 1.000 euro)

	2017	2016
Kasstroom operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	187.522	187.688
Afschrijvingen (im)materiële vaste activa	84.697	66.443
Mutatie voorzieningen	12.413	-2.447
Vrijval negatieve goodwill	-1.892	-1.631
Waardevermindering financiële vaste activa	-158	-4
Veranderingen in werkkapitaal	28.642	-122.047
Betaalde interest	-2.900	-2.938
Ontvangen dividenden	5.445	1.122
Betaalde winstbelastingen	-51.633	-43.249
Kasstroom operationele activiteiten	262.136	82.937
Kasstroom investeringsactiviteiten		
Verwerving groepsmaatschappijen	-2.211	-432
(Des)investerings materiële vaste activa	-168.188	-112.423
(Des)investerings financiële vaste activa	-2.560	1.726
Kasstroom investeringsactiviteiten	-172.959	-111.129
Kasstroom financieringsactiviteiten		
Betaald dividend	-49.857	-41.802
Verstrekke langlopende schulden	620	860
Aflossingen langlopende schulden	-13.508	-9.273
Kasstroom financieringsactiviteiten	-62.745	-50.215
Netto kasstroom	26.432	-78.407
Koers- en omrekenverschillen	-3.374	299
Mutatie liquide middelen	23.058	-78.108

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

De activiteiten van VDL Groep B.V. - feitelijk gevestigd Hoevenweg 1, te Eindhoven met KvK registratie 17017545 - en haar groepsmaatschappijen bestaan uit:

- Toeleveringsdivisie: metaalbewerking, mechatronische systemen en modulebouw, kunststofverwerking en oppervlaktebehandeling;
- Autoassemblagedivisie: het produceren van personenauto's voor derden
- Busdivisie: chassis & chassismodules, touringcars, openbaarvervoerbussen, mini- & midibussen, speciale voertuigen en gebruikte bussen;
- Eindproductendivisie: veersystemen voor de trailer- en truckindustrie, warmte-, koel- en luchttechnische installaties, productieautomatiseringssystemen, installaties voor de olie, gas en petrochemische industrie, systemen voor de agrarische sector, zonnepanelen, dakkoffers, containerhandlingsystemen, afvalinzamelingsystemen, sigaren- en verpakkingsmachines, componenten voor bulkhandling en afzuiginstallaties en systemen voor explosie- en brandbeveiliging.

Verkoop vindt plaats zowel in het binnenland als in het buitenland, waarbij de landen van de Europese Unie de belangrijkste afzetmarkt vormen.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van VDL Groep B.V. zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van VDL Groep B.V. - welke aan het hoofd staat van VDL Groep - samen met haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin VDL Groep B.V. direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de Groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op

intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

Voor de in de consolidatie begrepen vennootschappen wordt verwezen naar de lijst van deelnemingen zoals opgenomen in de overige gegevens.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutel-functionarissen in het management van VDL Groep B.V. en de aandeelhouders van VDL Groep B.V. en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopend passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen respectievelijk dat de deelnemingen die niet meer voldoen aan de criteria van groepsmaatschappijen.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en kortlopende schulden aan kredietinstellingen, met uitzondering van de aflossingsverplichtingen leningen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen vaste koersen die de per balansdatum geldende valutakoersen benaderen. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. De vergelijkende cijfers zijn waar nodig aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

Vreemde valuta

De posten in de jaarrekening van de groepsmaatschappijen worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de groepsmaatschappij haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van VDL Groep B.V.. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

Monetaire en niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening. Omrekeningsverschillen bij intragroepsleningen op lange termijn die feitelijk een uitbreiding of inkrimping van de netto-investering van buitenlandse deelnemingen zijn, worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht.

De activa en passiva, evenals de baten en lasten van in de consolidatie opgenomen deelnemingen met een functionele valuta anders dan de presentatievaluta, worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Goodwill en de aanpassingen naar reële waarde van identificeerbare activa en passiva worden gezien als een onderdeel van deze deelnemingen en worden per balansdatum eveneens omgerekend tegen de koers op balansdatum. De hieruit resulterende omrekeningsverschillen worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht.

Operationele leasing

Bij de vennootschap kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële instrumenten

De deelnemingen opgenomen onder de financiële vaste activa, voor zover deze betrekking hebben op de handelsportefeuille of met betrekking tot eigen-vermogensinstrumenten buiten de handelsportefeuille, alsmede derivaten met een onderliggende beursgenoteerde waarde, worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingmodellen en waarderingstechnieken.

Derivaten worden bij eerste opname in de balans opgenomen tegen reële waarde, de vervolgwaardering van afgeleide financiële instrumenten ('derivaten') is afhankelijk van het feit of het onderliggende van het derivaat beursgenoteerd is of niet. Indien het onderliggende beursgenoteerd is, dan wordt het derivaat tegen reële waarde opgenomen. Indien het onderliggende niet-beursgenoteerd is, wordt het derivaat tegen kostprijs of lagere marktwaarde opgenomen. De wijze van verwerking van waardeveranderingen van het afgeleide financieel instrument is afhankelijk van de vraag of er met het afgeleide financiële instrument hedge-accounting wordt toegepast of niet.

VDL Groep B.V. past hedge-accounting toe. Op het moment van aangaan van een hedgerelatie, wordt dit door de vennootschap gedocumenteerd. De vennootschap stelt door middel van een test periodiek de effectiviteit van de hedgerelatie vast. Dit kan gebeuren door het vergelijken van de kritische kenmerken van het hedge-instrument met die van de afgedekte positie, of door het vergelijken van de verandering in reële waarde van het hedge-instrument en de afgedekte positie.

VDL Groep B.V. past kostprijs-hedge-accounting toe op valutatermijncontracten ter indekking van haar toekomstige transacties in vreemde valuta. Indien van toepassing, wordt het ineffektieve deel van de waardeverandering van de valutatermijncontracten verantwoord in de winst- en verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR DE BALANS

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Om vast te stellen of er voor een immaterieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar de paragraaf bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

Goodwill voortkomend uit acquisities en berekend in overeenstemming met de paragraaf acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen, wordt geactiveerd en lineair afgeschreven gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur (5 - 10 jaar).

Materiële vaste activa

De bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd op historische kostprijs. Hierbij is gebruik gemaakt van de overgangsregeling zoals opgenomen in RJ 212.8 waardoor de actuele waarde per 1 januari 2016 als uitgangspunt is genomen voor de historische kostprijs. Afschrijvingen vinden lineair plaats, rekening houdend met de vermoedelijke gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen van de betreffende activa. Op terreinen wordt

niet afgeschreven. Bij de uit de overgangsregeling afkomstige herwaardering van gebouwen is rekening gehouden met een belastinglatentie van 15%.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de paragraaf bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten.

Voor verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik van het actief (ontmantelingskosten) wordt een voorziening getroffen. Deze wordt opgebouwd gedurende de levensduur van het actief. Kosten van herstel en onderhoud worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De verwachte gebruiksduur per categorie is:

Bedrijfsgebouwen	:	33 jaar
Verbouwingen en voorzieningen	:	5 - 20 jaar
Machines en installaties	:	5 - 10 jaar
Andere vaste bedrijfsmiddelen	:	5 - 7 jaar

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover VDL Groep B.V. in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen de realiseerbare waarde, afwaardering vindt plaats ten laste van de winst- en verliesrekening.

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor verrekenbare fiscale verliezen en voor verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen anderzijds, met dien verstande dat latente belastingvorderingen alleen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend en verliezen kunnen worden gecompenseerd.

De berekening van de latente belastingvorderingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld. Latente belastingvorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de vennootschap op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de vennootschap de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst- en verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Bij een investering in eigen-vermogensinstrumenten gewaardeerd tegen kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het financiële actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de actuele vermogenskostenvoet voor een soortgelijk financieel actief. Het bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt slechts teruggenomen indien er aanwijzingen zijn dat een in voorgaande jaren in de jaarrekening verwerkt verlies als gevolg van waardevermindering niet meer aanwezig is of veranderd is.

Vlottende activa

Vorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd op verkrijgingsprijzen (bestaande uit de inkoopprijs vermeerderd met diverse opslagen) onder toepassing van de FIFO-methode of lagere opbrengstwaarde.

De voorraden onderhanden werk (inclusief halffabricaten) en gereed product worden gewaardeerd op vervaardigingsprijs of lagere opbrengstwaarde. De vervaardigingsprijs omvat alle kosten die samenhangen met de verkrijging of vervaardiging, alsmede gemaakte kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. Onder de kosten van vervaardiging vallen directe loonkosten en toeslagen voor aan de productie gerelateerde indirecte vaste en variabele kosten.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Onderhanden projecten

De post onderhanden projecten in opdracht van derden bestaat uit het saldo van gerealiseerde projectkosten, toegerekende winst, en indien van toepassing, verwerkte verliezen en reeds gedeclareerde termijnen. Onderhanden projecten worden afzonderlijk in de balans onder vlottende activa gepresenteerd. Indien het een creditstand vertoont worden deze gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

Vorderingen

De vorderingen, waaronder begrepen belastingen en overlopende activa, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn nagenoeg gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Herwaarderingsreserve

De bestaande herwaarderingsreserve, onder aftrek van relevante (latente) belastingverplichtingen, is het gevolg van de herwaarderingsreserve op bedrijfsgebouwen en - terreinen in de periode voor 1 januari 2016. Als gevolg van de overgangsregeling zoals bepaald in RJ 212.8 valt deze herwaarderingsreserve vrij bij realisatie, dat wil zeggen, door afschrijving of vervreemding in toekomstige perioden. De gerealiseerde herwaarderingsreserve worden direct in het eigen vermogen verwerkt.

De corresponderende vrijval van de (latente) belastingverplichtingen wordt onder de post belastingen op resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening ten gunste van het resultaat gebracht.

Aandeel derden

Het aandeel derden als onderdeel van het groepsvermogen wordt gewaardeerd tegen het bedrag van het netto-belang in de netto-activa van de desbetreffende groepsmaatschappijen. Voor zover de desbetreffende groepsmaatschappij een negatieve nettovermogenswaarde heeft, worden de negatieve waarde en de eventuele verdere verliezen niet toegewezen aan het aandeel derden, tenzij de derden-aandeelhouders een feitelijke verplichting hebben en in staat zijn om de verliezen voor hun rekening te nemen. Zodra de nettovermogenswaarde van de groepsmaatschappij weer positief is, worden resultaten toegekend aan het aandeel derden.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding in mindering gebracht op de voorzieningen.

Voorziening voor pensioenen

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de Groep. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Voor buitenlandse pensioenregelingen die vergelijkbaar zijn met de wijze waarop het Nederlandse pensioenstelsel is ingericht en functioneert, vindt verwerking en waardering van verplichtingen die voortvloeien uit buitenlandse pensioenregelingen plaats overeenkomstig de waardering van de Nederlandse pensioenregelingen.

Voor buitenlandse pensioenregelingen die niet vergelijkbaar zijn met de wijze waarop het Nederlandse pensioenstelsel is ingericht en functioneert, is een beste schatting gemaakt van de op balansdatum bestaande verplichting van de Groep.

Latente belastingverplichtingen

De voorziening voor latente belastingen heeft betrekking op toekomstige belastingverplichtingen, voortvloeiend uit de verschillen tussen de waardering van de bedrijfsgebouwen volgens deze jaarrekening en de fiscale waardering van de betreffende posten. Latente belastingverplichtingen worden berekend naar de thans geldende tarieven van de winstbelasting en voor wat betreft de herwaardering van bedrijfsgebouwen tegen een tarief van 15%. De voorziening is grotendeels als langlopend aan te merken.

Garantievoorziening

Deze voorziening heeft betrekking op te vergoeden kosten voor producten die zijn verkocht of diensten die zijn verricht, indien voor de rechtspersoon een verplichting is ontstaan wegens het niet voldoen aan de overeengekomen kwaliteiten.

Jubileavorziening

De jubileavorziening wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen, de blijfkans en middels een disconteringsvoet contant gemaakt. De voorziening is grotendeels als langlopend aan te merken.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen hebben met name betrekking op voorzieningen uit hoofde van terugkoopgaranties, ontmanteling en bijdrage ziektekosten gepensioneerden. De voorzieningen zijn opgenomen tegen de nominale waarde van de geraamde verplichtingen. De voorzieningen zijn grotendeels als langlopend aan te merken.

Overige activa en passiva

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn nagenoeg gelijk aan de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Opbrengstverantwoording

Netto-omzet

Netto-omzet (som van gefactureerde omzet en mutatie onderhanden projecten) omvat de opbrengsten uit levering van goederen en gerealiseerde projectopbrengsten uit hoofde van onderhanden projecten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen en na eliminatie van transacties binnen de Groep.

Verkoop van goederen

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper.

Projectopbrengsten en projectkosten

Voor onderhanden projecten, waarvan het resultaat op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de projectopbrengsten en de projectkosten verwerkt als netto-omzet en kosten in de winst- en verliesrekening naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum (de 'Percentage of Completion'-methode, ofwel de PoC-methode).

De voortgang van de verrichte prestaties wordt bepaald op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Als het resultaat (nog) niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat, dan worden de opbrengsten als netto-omzet verwerkt in de winst- en verliesrekening tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald; de projectkosten worden dan verwerkt in de winst- en verliesrekening in de periode waarin ze zijn gemaakt. Zodra het resultaat wel op betrouwbare wijze kan worden bepaald, vindt opbrengstverantwoording plaats volgens de PoC-methode naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de projectopbrengsten en projectkosten. Projectopbrengsten zijn de contractueel overeengekomen opbrengsten en opbrengsten uit hoofde van meer- en minderwerk, claims en vergoedingen indien en voor zover het waarschijnlijk is dat deze worden gerealiseerd en ze betrouwbaar kunnen worden bepaald. Projectkosten zijn de direct op het project betrekking hebbende kosten, die in het algemeen aan projectactiviteiten worden toegerekend en toegewezen kunnen worden aan het project, en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend.

Indien het waarschijnlijk is dat de totale projectkosten de totale projectopbrengsten overschrijden, dan worden de verwachte verliezen onmiddellijk in de winst- en verliesrekening verwerkt. Dit verlies wordt verwerkt in de kostprijs van de omzet. De voorziening voor het verlies maakt deel uit van de post onderhanden projecten.

Overige bedrijfsopbrengsten

Onder overige bedrijfsopbrengsten worden resultaten verantwoord die niet rechtstreeks samenhangen met de levering van goederen en diensten in het kader van de normale, niet-incidentele bedrijfsactiviteiten. Deze opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

VDL Groep B.V. heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Overige

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de overige bedrijfsopbrengsten.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

De belasting van groepsmaatschappijen binnen de fiscale eenheid worden bij de groepsmaatschappijen afzonderlijk berekend en via de rekening courant verrekend met het hoofd van de fiscale eenheid.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN EN RISICOBEBEERSING

Marktrisico

VDL Groep B.V. is wereldwijd werkzaam, echter grotendeels zijn de posities en transacties in euro's waardoor de valutarisico's gering zijn. VDL Groep B.V. maakt incidenteel gebruik van valuta termijncontracten.

VDL Groep B.V. loopt geen noemenswaardige prijsrisico's.

VDL Groep B.V. loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder vlottende activa en liquide middelen) en rentedragende kortlopende schulden.

Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt VDL Groep B.V. risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt VDL Groep B.V. risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de markttrente.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot renterisico gecontracteerd.

Kredietrisico

VDL Groep B.V. heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Verkoop vindt plaats aan afnemers die voldoen aan de kredietwaardigheidstoets van VDL Groep B.V. De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal een A-rating hebben.

Liquiditeitsrisico

VDL Groep B.V. heeft geen liquiditeitsrisico aangezien de onderneming over voldoende liquiditeiten beschikt.

VDL GROEP
WERKMAATSCHAPPIJEN

BEHEERSMAATSCHAPPIJEN

VDL Groep B.V.

Hoofddirectie:

Willem van der Leegte (voorzitter)
Jennifer van der Leegte
Pieter van der Leegte
Jan Mooren
Theo Toussaint
Paul van Vroonhoven

Adjunct-directie:

Simon Bambach
Jos Bax
Henk Coppens
Marc van Doorn
Rémi Henkemans
Henri Koolen
Bas van der Leegte
Jos van Meijl
Guustaaf Savenije
Paul van Vuuren
Edwin Willems
Rolf-Jan Zweep

Hoevenweg 1
5652 AW Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 292 50 00
info@vdlgroep.com
www.vdlgroep.com

VDL Nederland B.V.

Directeur: Paul van Vroonhoven
Hoevenweg 1
5652 AW Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 292 50 00
info@vdlgroep.com

Ondersteuning van alle bedrijven in de groep op het gebied van financiële zaken, ICT, sociale zaken, arbo & milieu, communicatie, inkoop, subsidies en juridische zaken.

VDL Holding Belgium nv

Directeur: Leen Van de Voorde
Antwerpsesteenweg 124
2630 Aartselaar, België
T: +32 (0)3 - 870 55 40
info@vdlholding.be

Ondersteuning van alle Belgische en Franse bedrijven in de groep op het gebied van administratie en personeelszaken.

VDL International B.V.

Directie: VDL Groep B.V.
Hoevenweg 1
5652 AW Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 292 50 35
Houdstermaatschappij buitenlandse werkmaatschappijen.

VD Leegte Beheer B.V.

Directie: VDL Groep B.V.
Hoevenweg 1
5652 AW Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 292 50 35
Houdstermaatschappij Nederlandse werkmaatschappijen.

VDL Bus Beheer B.V.

Directie: VDL Groep B.V.
Hoevenweg 1
5652 AW Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 292 50 35
Houdstermaatschappij busbedrijven.

VDL Vastgoed B.V.

Directeur: Pieter van der Leegte
Hoevenweg 1
5652 AW Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 292 50 00
Onroerendgoedmaatschappij voor VDL-bedrijfsspanden.

VDL Participatie B.V.

Directeur: Bart Rooijmans
Hoevenweg 1
5652 AW Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 292 50 35
Participatiemaatschappij met minderheidsdeelnemingen.

VDL Car Beheer B.V.

Directie: VDL Groep B.V.
Hoevenweg 1
5652 AW Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 292 50 35
Houdstermaatschappij autoassemblage.

TOELEVERINGEN

Metaalbewerking

1953

VD Leegte Metaal B.V.

Directeur: Jos Bax
Handelsweg 21
5527 AL Hapert, Nederland
T: +31 (0)497 - 33 11 00
info@vdleegtemetaal.nl
www.vdleegtemetaal.nl
Specialiteit: zwaar constructiewerk en complexe lassamenstellingen (20 lasrobots).
Geautomatiseerde metaalbewerkingen o.a. knippen, zetten, ponsen, dieptrekken en lasersnijden. Eigen gereedschapmakerij en montageafdeling.

1978

VDL Gereedschapmakerij B.V.

Directeur: Pieter Aarts
Industrieweg 29
5527 AJ Hapert, Nederland
T: +31 (0)497 - 38 10 62
info@vdlgereedschapmakerij.nl
www.vdlgereedschapmakerij.nl
Zowel complexe, hoogwaardige gereedschappen als eenvoudige gereedschappen. Complexe volgsnij-buig gereedschappen en matrijzen. 5-assig CNC-frezen, -zagen, -slijpen, -draaien, -draadvonken en -coboren. Bewerkingen worden CAD/CAM uitgevoerd.

1979

VDL TIM Hapert B.V.

Directeur: Piet Spooren
Energieweg 2
5527 AH Hapert, Nederland
T: +31 (0)497 - 38 38 05
info@vdl-tim.nl
www.vdltimhapert.nl
Gespecialiseerd in het mechanisch bewerken van giet- en smeedwerk en lassamenstellingen door middel van CNC-draaibanken en (gerobotiseerde) CNC-bewerkingsmachines.
Assemblagewerkzaamheden.

1981

VDL VDS Technische Industrie B.V.

Directeur: Pieter Aarts
Industrieweg 29
5527 AJ Hapert, Nederland
T: +31 (0)497 - 38 38 44
info@vdlvds.nl
www.vdlvds.nl
Zowel mechanisch als hydraulisch stampen, buigen en trekken tot max. 800 ton met geïntegreerde bewerkingen. Middelgrote en grote series van eenvoudige tot complexe metaaldelen met minimale toleranties. Materiaaldikte 0,10-10 mm. (Robot)-lassen, (CNC-)puntlassen, klinken, 3D-lasersnijden en -lassen, (geautomatiseerde) montage en (sub) assemblage.

1986

VDL Belgium nv

Directeur: Stephan Peeters
Industrielaan 15
Industriezone III - Erembodegem
9320 Aalst, België
T: +32 (0)53 - 83 70 90
sales@vdlbelgium.com
www.vdlbelgium.com
Specialiteit: CNC-pijpenbuigen tot diameter 160 mm. Producteren van buis/koker gerelateerde (geïsoleerde) producten en samenstellingen. Gereedschapmakerij, ultrasone wasinstallatie, 3D-laser (5 assen) en 3D-buislaser.
Metaalbewerkingen zoals knippen, stampen, zetten, (robot)lassen en puntlassen.

1989

VDL Technics B.V.

Directeur: Hans Sanders
Korenmolen 2
5281 PB Boxtel, Nederland
T: +31 (0)411 - 68 29 80
info@vdltechnics.nl
www.vdltechnics.nl
Lasersnijden 4 en 6 KW met Stopa-magazijn, CNC-kanten, knippen, profileren en ponsen. Specialist in constructiewerk en robotlassen met offline programmering. Mechanisch nabewerken van (complexe) lassamenstellingen tot 14 meter. Stampwerk tot 200 ton met hydraulische en volautomatische excenterpersen. Engineering, projectmanagement en montage.

1990

VDL HMI B.V.

Directeur: Hans van Raak
Kleibeemd 1
5705 DP Helmond, Nederland
T: +31 (0)492 - 54 08 00
info@vdlhmi.nl
www.vdlhmi.nl
Metaalbewerkingen zoals knippen, zagen, stampen, zetten, pijpenbuigen, zwenkbuigen, CNC-ponsen, CNC-plaatsnijden en 3D-buizen-lasersnijden, (robot)-lassen en solderen. Plaatwerk, constructiewerk en assemblagewerkzaamheden.

1991

VDL NSA Metaal B.V.

Directeur: Bart Spackler
De Run 4234
5503 LL Veldhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 254 45 65
info@vdlnsametaal.nl
www.vdlnsametaal.nl
Specialist op het gebied van plaatbewerking. Ontwikkeling, gereedschapmakerij, 3D-vormen, assemblage en serieproducten van plaatwerk-onderdelen.

1992

VDL MPC B.V.

Directeur: Edwin Leenders
Terminalweg 40
3821 AJ Amersfoort, Nederland
T: +31 (0)33 - 454 29 00
info@vdlmpc.com
www.vdlmpc.com
Productie, ketenmanagement, montage en prototyping van complexe plaatwerkonderdelen, mechanische precisiecomponenten en samenstellingen. Gespecialiseerd in het snel volume-waardig maken van proto's op aspecten logistiek, kwaliteit en integrale kosten. Alle gangbare verspanende en plaatbewerkingstechnieken zoals laser-pons-snijden, precisiebuigen, lassen, draaien, frezen, draad- en vonkverspanen en cleanroom-assemblage onder één dak.

1993

VDL Staalservice B.V.

Directeur: Paul Malcontent
Celsiusstraat 13
6003 DG Weert, Nederland
T: +31 (0)495 - 54 08 38
info@vdlstaalservice.nl
www.vdlstaalservice.nl
Het vervaardigen van klantspecifieke lassamenstellingen uit hoge sterkte staal. Laser-, autogeen- en waterstraalsnijden, gekante en mechanisch bewerkte producten, lassen (MIG/MAG/TIG).

1994

VDL Lasindustrie B.V.

Directeur: Piet Sterrenburg
Wekkerstraat 1
5652 AN Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 292 33 00
info@vdlasindustrie.nl
www.vdlasindustrie.nl
Van engineering en prototype tot productie van zowel kleine als grote series. Gespecialiseerd in plaat- en constructiewerk. Knippen, zagen, CNC-ponsen, CNC-lasersnijden, CNC-zetten, boren, tappen en frezen. Tevens alle laswerkzaamheden zoals robotlassen, lassen (MIG/MAG/TIG), puntlassen en stiftlassen.

1995

VDL RPI Metaal B.V.

Directeur: Hans de Bresser
Nijverheidsweg 40
3341 LJ Hendrik-Ido-Ambacht, Nederland
T: +31 (0)78 - 683 18 00
info@vdlrpimetaal.nl
www.vdlrpimetaal.nl
Plaatbewerking: vanaf 0,5 mm in staal, rvs en aluminium met als specialisatie lessenaars en framebouw van complexe samenstellingen. Alle lasbewerkingen inclusief robotlassen, stiftlassen en puntlassen. Spaanloze plaatbewerking: ponsen, lasersnijden, kanten en knippen. Verspaning: draaien, frezen en boren. Montage en (mechanische) assemblage.

TOELEVERINGEN

1996

VDL Rotech S.R.L.

Directeur: Robbert Smolders
Zona industrială NV str. 1 nr. 5
310419 Arad, Roemenië
T: +40 (0)257 - 25 66 43
mail@vdlrotech.ro

Metaalbewerking, gespecialiseerd in CNC-werk als frezen en draaien. Productie van las- en assemblagewerk. Dunplaatwerk zoals knippen, stampen en puntlassen.

1998

VDL Systems B.V.

Directeur: Edwin Willems
Erfstraat 3
5405 BE Uden, Nederland
T: +31 (0)413 - 25 05 05
info@vdlsystems.nl
www.vdlsystems.nl

Ontwikkeling, productie en installatie van machines en interne transportsystemen voor OEM'ers van food processing equipment. Gespecialiseerd in het bewerken van rvs en aluminium.

1998

VDL Postma B.V.

Directeur: Johan Zwarts
Leeuwarderstraatweg 121d
8441 PK Heerenveen, Nederland
T: +31 (0)513 - 62 25 36
info@vdlpostma.nl
www.vdlpostma.nl

Plaatbewerking: lasersnijden, CNC-ponsnibbelen, knippen, kanten. Buisbewerking: CNC-buigen, walsen, (robot)lassen en verspanen. Poedercoating inclusief chemische voorbehandeling door middel van gescheiden dompelbadenreeks voor staal en aluminium.

2005

VDL Konings B.V.

Directeur: Jeroen Boekema
Bosstraat 93
6071 XT Swalmen, Nederland
T: +31 (0)475 - 50 01 00
info@vdlkonings.com
www.vdlkonings.com

Ontwerp, engineering, prototyping, productie, assemblage en installatie van klantspecifieke

mechanisaties, machines en installaties voor o.a. de film-, folie-, foam- en papierindustrie.

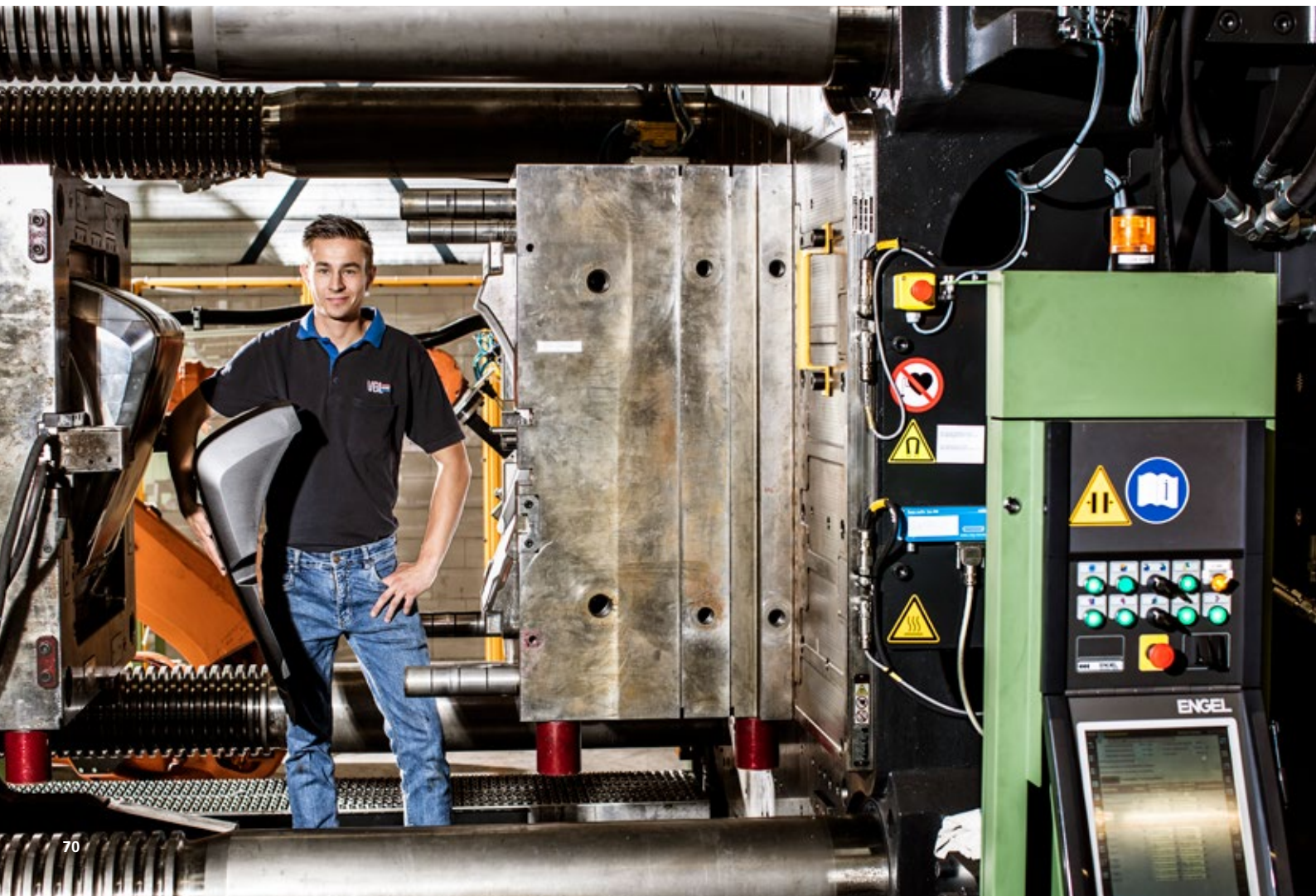
Ontwikkeling, productie en supply chain management van modules en systemen voor OEM's in onder andere de medische sector. Gecertificeerd lassen en grootformaat mechanische bewerkingen zoals draaien, frezen, kotten en boren.

2006

VDL Services B.V.

Directeur: Rob Diepstraten
Handelsweg 21
5527 AL Hapert, Nederland
T: +31 (0)497 - 38 01 00
info@vdl-services.nl
www.vdl-services.nl

Reparatie, onderhoud en installatie van diverse (VDL-)producten met behulp van een 24/7 service organisatie met een netwerk van monteurs door heel Nederland. Tevens projectbegeleiding en realisatie wereldwijd.

2008

VDL Network Supplies B.V.

Directeur: William van Hout
Handelsweg 21
5527 AL Hapert, Nederland
T: +31 (0)497 - 33 11 00
info@vdlnetworksupplies.nl
www.vdlnetworksupplies.nl
Gespecialiseerd in productie van halffabricaten, eindproducten en aanverwante diensten voor aanleg, ombouw en uitbreiding van grootschalige en landelijke netwerken zoals mobiele telefonie, vaste telecom-, energie- en spoornetwerken.

2017

VDL Castings Heerlen B.V.

Directeur: Eddy Kremers
Adjunct-directeur: Ruud Pisters
De Koumen 2
6433 KD Hoensbroek, Nederland
T: +31 (0)495 - 51 38 00
info@vdlcastingsheerlen.nl
www.vdlcastingsheerlen.nl
Ijzergieterij die gespecialiseerd is in het ontwerp en productie van complexe gietstukken en uiteenlopende onderdelen voor onder andere vrachtwagens, grondverzet- en wegenbouwmachines.

2017

VDL Castings Weert B.V.

Directeur: Eddy Kremers
Lozerweg 90
6006 SR Weert, Nederland
T: +31 (0)495 - 51 38 00
info@vdlcastingsweert.nl
www.vdlcastingsweert.nl
Ijzergieterij die gespecialiseerd is in het ontwerp en productie van complexe gietstukken en uiteenlopende onderdelen voor onder andere vrachtwagens, grondverzet- en wegenbouwmachines.

2017

VDL Mast Solutions B.V.

Directeur: Ger Stappers
Gasstraat Oost 7
5349 AH Oss, Nederland
T: +31 (0)412 - 67 47 47
info@vdlmastsolutions.nl
www.vdlmastsolutions.nl
Ontwerpt, produceert en plaatst kwalitatief hoogwaardige masten, zoals verlichtingsmasten, afspanmasten voor bovenleidingen, zendmasten, cameramasten en reclamemasten. Van ontwerp, productie, DCC- en HMR-coating tot en met het transport, plaatsing en inspectie van masten.

Oppervlaktebehandeling

1983

VDL Laktechniek B.V.

Directeur: Ad Pasmans
Meerenakkerweg 20
5652 AV Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 250 19 00
info@vdlaktechniek.nl
www.vdlaktechniek.nl
Staalstralen, zinkfosfateren, kataforeselakken, poedercoaten, natlakken, montage en warehousing. Volledig automatische kataforese- en poedercoatlakstraat inclusief voorbehandeling zinkfosfateren.

Kunststofverwerking

1989

VDL Kunststoffen B.V.

Directeur: Rick van Haren
Magnesiumstraat 55
6031 RV Nederweert
T: +31 (0)495 - 65 36 53
info@vdlkunststoffen.com
www.vdlkunststoffen.com
Hoogwaardige technische kunststof spuitgietcomponenten, 2K-spuitgiettechniek, insert en outsert moulding. Engineering, productontwikkeling en projectmatige ondersteuning van klanten in ontwikkelingstrajecten. Assemblage en finishing van componenten en eindproducten. Eigen gereedschapmakerij.

1993

VDL Parree B.V.

Directeur: Pieter Melisse
Spoorstraat 8
5975 RK Sevenum, Nederland
T: +31 (0)77 - 467 70 88
info@vdlparree.nl
www.vdlparree.com
Specialist op het gebied van hoogwaardige technische kunststof spuitgietonderdelen, metaaldelen, samenstellingen en metaal- en kunststofcombinaties. 2K-technieken, gasinjectie, in mould labeling, insert en outsert moulding, prägen en MuCell. Co-designfunctie, productinnovaties, productoptimalisatie en engineering. Gespecialiseerd in automotive. Eigen gereedschapmakerij en assemblageafdeling.

2005

VDL Wientjes Roden B.V.

Directeur: Chris Mulder
Ceintuurbaan Noord 130
9301 NZ Roden, Nederland
T: +31 (0)50 - 502 48 11
info@vdlwientjesroden.nl
www.vdlwientjesroden.nl
Ontwikkeling, engineering en productie van hoogwaardige kunststof producten. Diverse bewerkingstechnieken zoals vacuümvormen, CNC-bewerkingen, laseren, lassen, lijmen en assemblage.

2005

VDL Wientjes Emmen B.V.

Directeur: Hans Meuleman
Phileas Foggstraat 30
7825 AK Emmen, Nederland
T: +31 (0)591 - 66 96 66
info@vdlwientjesemmen.nl
www.vdlwientjesemmen.nl
Ontwikkeling, engineering en productie van hoogwaardige kunststof producten. Productietechnieken: spuitgieten van (vezelversterkte) thermoplasten, gasinjectie, 2-komponenten en in mould labeling. Warmpersen van thermoharders (polyester) en assemblage. Producent van sheet moulding compound (smc), een met glasvezel versterkt kunststof halffabricaat.

2011

VDL Fibertech Industries B.V.

Directeur: Michiel Wassink
Diamantweg 54
5527 LC Hapert, Nederland
T: +31 (0)497 - 33 84 00
info@vdlfibertechindustries.com
www.vdlfibertechindustries.com
Ontwikkelt en produceert geavanceerde composieten en polyurethaan producten voor de markten medisch, defensie, semiconductor, transport en luchtvaart. Gebruikmakend van RTM, Hot Pressing, (R) RIM en Acrosoma® sandwich technologieën.

Mechatronische systemen en modulebouw

1991

VDL Apparatenbouw B.V.

Directeur: Mark Verdonschot
Sigarenmaker 8
5521 DJ Eersel, Nederland
T: +31 (0)497 - 51 51 50
info@vdlapparatenbouw.com
www.vdlapparatenbouw.com
Systeemleverancier op het gebied van (complexe) medische, optische en mechatronische modules voor de OEM- en consumentenmarkt. Verzorgt naast ontwikkeling, productie, testen en service ook complete logistiek en projectmanagement. Ontwerpt en produceert filter- en tankinstallaties voor de agrarische en chemische industrie.

TOELEVERINGEN

2004

VDL Industrial Modules B.V.

Directeur: Jeroen van den Hurk
Brandevoortse Dreef 4
5707 DG Helmond, Nederland
T: +31 (0)492 - 50 58 00
info@vdlindustrialmodules.nl
www.vdlindustrialmodules.nl

Contractontwikkelaar en producent voor machine- en apparatenbouw voor OEM's. In-house product-engineering, prototyping, precisieplaatwerk, verspaning, (cleanroom) assemblage en testen van hoogwaardige modules en systemen. Sterke focus op flexibiliteit, efficiëntie en expertise van fabrieken en externe supply chain. Markten zijn o.a. semiconductor, medisch, verpakking, energie, defensie en bouw & infra.

2006

VDL Enabling Technologies Group B.V.

Directeur: Guustaaf Savenije
De Schakel 22
5651 GH Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 263 86 66
info@vdlletg.com
www.vdlletg.com

VDL Enabling Technologies Group richt zich op systeemintegratie en logistiek / supply chain management van mechatronische (sub)systemen voor OEM's van hightech kapitaalgoederen. De supervisie over de VDL ETG-vestigingen in Eindhoven, Almelo, Zwitserland, Singapore, Suzhou (China) en USA vindt plaats vanuit Eindhoven. Naast de zeven fabrieken is er een ontwikkelorganisatie met de hoofdvestiging in Eindhoven en nevenvestigingen bij de fabrieken of in de directe omgeving van klanten.

2006

VDL ETG Eindhoven B.V.

Directeur: Wil-jan Schutte
Achtseweg Noord 5
5651 GG Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 263 88 88
info@vdlletg.com
www.vdlletg.com

Realiseert systeemintegraties van mechatronische (sub)systemen en modules voor OEM's van hightech-kapitaalgoederen. Systeemleverancier van (co-) ontwerp tot onderdelenproductie, montage en kwaliteitscontrole.

2006

VDL ETG Projects B.V.

Directeur: Harrie Schonewille
Wekkerstraat 1
5652 AN Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 292 33 00
info@vdlletg.com
www.vdlletgprojects.com

Ontwikkelt, produceert, monteert en installeert wereldwijd (massa)fabricage equipment voor een breed scala aan markten variërend van food en medical tot solar en semicon. Dit zowel in one-offs als roll-outs.

2006

VDL ETG Precision B.V.

Directeur: Arie van Kraaij
Hurksestraat 13
5652 AH Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 263 82 18
info@vdlletg.com
www.vdlletg.com

Productie en montage van fijnmechanische, high precision parts, prototypes en modules voor onder andere de semiconductorindustrie, lucht- en ruimtevaart en wetenschap.

2006

VDL ETG Almelo B.V.

Directeur: Sander Verschoor
Bornsestraat 345
7601 PB Almelo, Nederland
T: +31 (0)546 - 54 00 00
info@vdlletg.com
www.vdlletg.com
Realiseert systeemintegraties van mechatronische (sub)systemen en modules voor OEM's van hightech-kapitaalgoederen. Systeemleverancier van (co-) ontwerp tot onderdelenproductie, montage en kwaliteitscontrole.

2006

VDL Enabling Technologies Group of Suzhou Ltd.

Directeur: Dennis van Opzeeland
288 Su Hong Xi Road
Suzhou Industrial Park,
Jiangsu P.R.C. 215021, China
T: +86 512 - 85 18 89 98
info@vdlletg.com
www.vdlletg.com

Realiseert systeemintegraties van mechatronische (sub)systemen en modules voor OEM's van hightech-kapitaalgoederen. Systeemleverancier van (co-) ontwerp tot onderdelenproductie, montage en kwaliteitscontrole.

2006

VDL Enabling Technologies Group (Singapore) Pte Ltd.

Directeur: Jadranko Dovic
259 Jalan Ahmad Ibrahim
Singapore 629148, Singapore
T: +65 650 803 20
info@vdlletg.com
www.vdlletg.com
Realiseert systeemintegraties van mechatronische (sub)systemen en modules voor OEM's van hightech-kapitaalgoederen. Systeemleverancier van (co-) ontwerp tot onderdelenproductie, montage en kwaliteitscontrole.

2013

VDL ETG Technology & Development B.V.

Directeur: Geert Jakobs
De Schakel 22
5651 GH Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 263 86 66
info@vdlletg.com
www.vdlletg.com
Ontwikkelorganisatie die verantwoordelijk is voor het ontwikkelen van hightech mechatronische (sub)systemen en het verder optimaliseren van de productieprocessen binnen VDL ETG zodat de klant een optimale oplossing krijgt aangeboden.

2015

VDL GL Precision B.V.

Directeur: Herman Rusch
Hurksestraat 23
5652 AH Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 292 20 55
info@vdlglprecision.nl
www.vdlglprecision.nl
Produceert zeer nauwkeurige fijnmechanische componenten en modules voor de semiconductor-industrie, optische industrie, apparatenbouw en de lucht- en ruimtevaartindustrie. Het bedrijf heeft hiervoor alle bewerkingstechnieken in eigen huis, zoals verspanende bewerkingen, micro-laser-bewerkingen en cleanroomactiviteiten.

2015

VDL ETG Switzerland AG

Directeur: John Pigger
Hauptstrasse 1a
9477 Trübbach, Zwitserland
T: +41 (0)81 784 64 00
info.switzerland@vdlletg.com
www.vdlletg.com
Realiseert systeemintegraties van mechatronische (sub)systemen en modules voor OEM's van hightech-kapitaalgoederen. Systeemleverancier van (co-) ontwerp tot onderdelenproductie, montage en kwaliteitscontrole.

AUTOASSEMBLAGE

2012

VDL Nedcar B.V.

Directeur: Paul van Vuuren
Dr. Hub van Doorneweg 1
6121 RD Born, Nederland
T: +31 (0)46 - 489 44 44
info@vdlnedcar.nl
www.vdlnedcar.nl

Onafhankelijke contract producent van voertuigen met als hoofdactiviteit de serieproductie van personenauto's. Daarnaast ook productie van persdelen voor diverse klanten. VDL Nedcar is de enige grote autofabriek van Nederland met een productiecapaciteit voor circa 240.000 auto's per jaar, op basis van twee- en drieploegendiensten.

BUSSEN

Productie

1993

VDL Bus Chassis B.V.

Directeur: Jan-Cees Santema
Hoevenweg 1
5652 AW Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 250 05 00
info@vdlbuscoach.com
www.vdlbuscoach.com

Ontwikkeling en assemblage van complete chassis, chassismodules en CKD-pakketten voor openbaar- vervoerbussen en touringcars. Het ontwikkelen, assembleren en modificeren van industriële voertuigen op klantspecificatie.

1998

VDL Bus Heerenveen B.V.

Directeur: letze van der Meer
Wetterwille 12
8447 GC Heerenveen, Nederland
T: +31 (0)513 - 61 85 00
info@vdlbusheerenveen.nl
www.vdlbuscoach.com

Ontwikkeling en productie van bussen voor het openbaar vervoer zoals stads- en streekbussen met zowel diesel als elektrische aandrijvingen.

1998

VDL Bus Modules B.V.

Directeur: Frank Van Geel
De Vest 55
5555 XP Valkenswaard, Nederland
T: +31 (0)40 - 208 24 24
info@vdlbusmodules.nl
www.vdlbuscoach.com

Ontwikkeling en productie van modules voor luxe touringcars, dubbeldekkers, VIP-bussen en uitvoering van speciale projecten.

1998

VDL Bus Venlo B.V.

Directeur: Mark Francot
Huiskensstraat 49
5916 PN Venlo, Nederland
T: +31 (0)77 - 320 00 80
info@vdlbusvenlo.nl
www.vdlbuscoach.com

Productie van mini- & midibussen voor tour- en openbaar vervoer, politievoertuigen, taxibussen, luchthavenvervoer en speciaal vervoer (o.a. gehandicapten en VIP) in alle mogelijke uitvoeringen. Tevens reparatie van autoschade aan personen- en bedrijfswagens onder de handelsnaam VDL Kusters als onderdeel van ABS Autoherstel.
(www.absvdlkusters.nl / T: +31 (0)77 - 351 70 45)

1998

VDL Bus Roeselare nv

Directeur: Peter Wouters
Schoolstraat 50
8800 Roeselare, België
T: +32 (0)51 - 23 26 11
info@vdlbusroeselare.be
www.vdlbuscoach.com

Ontwikkeling en productie van bussen voor openbaar vervoer met zowel diesel als elektrische aandrijvingen, luxe touringcars en uitvoering van speciale projecten.

2003

VDL Bus Valkenswaard B.V.

Directeur: Ton de Haan
De Vest 9
5555 XL Valkenswaard, Nederland
T: +31 (0)40 - 208 46 11
info@vdlbusvalkenswaard.nl
www.vdlbuscoach.com

Ontwikkeling en assemblage van luxe touringcars, VIP-bussen en uitvoering van speciale projecten.

Verkoopvestigingen

2003

VDL Bus & Coach France sarl

Directeur: Manon Raynal
5, rue du Pont de la Brèche
Z.A.E. 'Les Grandes Vignes'
95192 Goussainville Cedex, Frankrijk
T: +33 (0)1 - 343 88 940
info@vdlbuscoach.fr
www.vdlbuscoach.com

Verkoop, after sales en parts voor alle VDL Bus & Coach producten in Frankrijk.

2003

VDL Bus & Coach Italia s.r.l. a socio unico

Directeur: Massimiliano Costantini
Piazza dei Beccadori, 12
41057 Spilamberto (MO), Italië
T: +39 059 - 78 29 31
info@vdlbuscoach.it
www.vdlbuscoach.com

Verkoop, after sales en parts voor alle VDL Bus & Coach producten in Italië.

2003

VDL Bus & Coach Belgium

Directeur: Filip Malefason
Schoolstraat 50
8800 Roeselare, België
T: +32 (0)51 - 23 26 06
info@vdlbuscoach.be
www.vdlbuscoach.com

Verkoop, after sales en parts voor alle VDL Bus & Coach producten in België en Luxemburg.

2003

VDL Bus & Coach Polska Sp. z o.o.

Directeur: Boleslaw Piekorz
Straszaków 121
62-604 Kościelec, Polen
T: +48 63 - 261 60 91
info@vdlbuscoach.pl
www.vdlbuscoach.com

Verkoop, after sales en parts voor alle VDL Bus & Coach producten in Polen.

2003

VDL Bus & Coach Deutschland GmbH

Directeur: Boris Höltermann
Oberer Westring 1
Industriegebiet West
33142 Büren, Duitsland
T: +49 (0)2951 - 60 80
info@vdlbuscoach.de
www.vdlbuscoach.com

Verkoop, after sales en parts voor alle VDL Bus & Coach producten in Duitsland en Oostenrijk.

2003

VDL Bus & Coach Suisse GmbH

Directeur: Bernard Donzé
Erlenstrasse 29
Postfach
2555 Brügg, Zwitserland
T: +41 (0)32 - 366 65 65
info@vdlbuscoach.ch
www.vdlbuscoach.com

Verkoop, after sales en parts voor alle VDL Bus & Coach producten in Zwitserland.

2007

VDL Bus & Coach B.V.

Algemeen directeur: Henk Coppens
Commercieel directeur: Marcel Jacobs
De Vest 7
5555 XL Valkenswaard, Nederland
T: +31 (0)40 - 208 44 00
info@vdlbuscoach.com
www.vdlbuscoach.com

VDL Bus & Coach biedt een uitgebreid productprogramma: chassis & chassismodules, touringcars, openbaarvervoerbussen, mini- & midibussen, speciale voertuigen en gebruikte bussen. Het productgamma bestaat daarnaast uit diverse E-Mobility oplossingen voor openbaar vervoer. VDL Bus & Coach heeft een uitgebreid, internationaal netwerk van vestigingen, agenten en importeurs voor ondersteuning op het gebied van sales & after sales.

2007

VDL Bus & Coach Nederland B.V.

Directeur: Ard Romers
De Vest 3
5555 XL Valkenswaard, Nederland
T: +31 (0)40 - 208 44 90
info@vdlbuscoach.com
www.vdlbuscoach.com

Verkoop en after sales van alle VDL Bus & Coach producten in Nederland.

BUSSEN

2008

VDL Bus & Coach Czech Republic s.r.o.

Directeur: Pavel Schlosser
Haštalská 6/1072
110 00 Praag, Tsjechië
T: +420 - 384 420 348
info@vdlbuscoach.cz
www.vdlbuscoach.com
Verkoop, after sales en parts voor alle VDL Bus & Coach producten in Tsjechië en Slowakije.

2008

VDL Bus & Coach South Africa (Pty) Ltd.

Directeur: Jan-Cees Santema
8 Rudo Nell Road
Boksburg 1459, Johannesburg, Zuid-Afrika
T: +27 (0)11 - 392 14 70
info@vdlbuscoach.co.za
www.vdlbuscoach.com
Verkoop, after sales en parts voor alle VDL Bus & Coach producten in Zuid-Afrika.

2010

VDL Bus & Coach Serbia d.o.o. Beograd

Directeur: Branislav Radovanović
Gandijeva 99d
11070 Belgrado, Servië
T: +381 (0)11 2166 525
info@vdlbuscoach.rs
www.vdlbuscoach.com
Verkoop, after sales en parts voor alle VDL Bus & Coach producten in Servië.

2012

VDL Bus & Coach Danmark A/S

Directeur: Anita Palm Laursen
Naverland 21
2600 Glostrup, Denemarken
T: +45 70 23 83 23
info@vdlbuscoach.dk
www.vdlbuscoach.com
Verkoop, after sales en parts voor alle VDL Bus & Coach producten in Denemarken.

2017

VDL Bus & Coach España S.L.

Directeur: Anno Dirksen
Carretera Nacional II, Dir. Madrid
Vía de Servicio KM 33,600
28805 Alcalá de Henares
Madrid, Spanje
T: +34 910 07 59 37
info@vdlbuscoach.com
www.vdlbuscoach.com
Verkoop, after sales en parts voor alle VDL Bus & Coach producten in Spanje.

Gebruikte bussen

2003

VDL Bus Center GmbH

Directeur: Ferdinand Brouwers / Burkhard Gieffers
Oberer Westring 2
Industriegebiet West
33142 Büren, Duitsland
T: +49 (0)2951 - 98 920
info@vdlbuscenter.de
www.vdlbuscenter.com
In- en verkoop van gebruikte bussen van alle merken en typen.

Parts & Services

2003

VDL Busland B.V.

Directeur: Ton Behr
De Vest 3
5555 XL Valkenswaard, Nederland
T: +31 (0)40 - 208 44 60
info@vdlbusland.nl
www.vdlbuscoach.com
Gespecialiseerde werkplaats voor onderhoud, reparatie en schadeherstel van alle merken touringcars en bussen.

2006

VDL Parts B.V.

Directeur: Peter Schellens
De Run 5410
5504 DE Veldhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 208 41 00
info@vdlparts.nl
www.vdlparts.com
Verantwoordelijk voor alle after sales activiteiten voor de VDL Bus & Coach product range en de distributie van zowel originele VDL-onderdelen alsook universele delen voor de bus & coach markt.

2012

VDL Bus & Coach Service FRY-ZHN B.V.

Directeur: Ton Behr
De Vest 3
5555 XL Valkenswaard, Nederland
T: +31 (0)40 - 208 44 60
info@vdlbusland.nl
www.vdlbuscoach.com
Gespecialiseerde werkplaats voor onderhoud, reparatie en schadeherstel van touringcars, bussen en overige vervoersmiddelen met vestigingen in Leiden, Krimpen aan den IJssel, Leeuwarden en Sneek.

2014

VDL Bus & Coach Service Brabant B.V.

Directeur: Ton Behr
De Vest 3
5555 XL Valkenswaard, Nederland
T: +31 (0)40 - 208 44 60
info@vdlbusland.nl
www.vdlbuscoach.com
Gespecialiseerde werkplaats voor onderhoud, reparatie en schadeherstel van touringcars, bussen en overige vervoersmiddelen met vestigingen in Den Bosch en Tilburg.

2016

VDL Bus & Coach Service Limburg B.V.

Directeur: Ton Behr
De Vest 3
5555 XL Valkenswaard, Nederland
T: +31 (0)40 - 208 44 60
info@vdlbusland.nl
www.vdlbuscoach.com
Gespecialiseerde werkplaats voor onderhoud, reparatie en schadeherstel van touringcars, bussen en overige vervoersmiddelen met vestigingen in Maastricht, Venlo en Heerlen.

Elektrische mobiliteit

2015

VDL Enabling Transport Solutions B.V.

Directeur: Menno Kleingeld
De Vest 11
5555 XL Valkenswaard, Nederland
T: +31 (0)40 - 208 44 00
info@vdllets.nl
www.vdllets.nl
Richt zich op het onderzoeken, ontwikkelen en testen van nieuwe mogelijkheden voor met name transport gerelateerde activiteiten van de VDL-bedrijven. Het doel is om milieuvriendelijke, innovatieve hard- en software oplossingen te ontwikkelen onder andere op het gebied van elektrisch vervoer (E-Mobility), batterijtechnologie, laadinfra, energieopslag, automatisch geleide voertuigen (AGV's), geleidings- en navigatietechnologie.

2016

V-Storage B.V.

Directeur: Rob van Gennip / Theo Toussaint
Hoevenweg 1
5652 AW Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 292 50 00
info@v-storage.com
Deze joint venture van VDL Groep en Scholt Energy Control richt zich op innovaties op het gebied van duurzame energie opslag.

EINDPRODUCTEN

Agrarische systemen

1989

VDL Agrotech B.V.

Directeur: Brian van Hooff
 Hoevenweg 1
 5652 AW Eindhoven, Nederland
 T: +31 (0)40 - 292 55 00
 info@vdlagrotech.nl
 www.vdlagrotech.com

Stalinrichtingen ten behoeve van de intensieve veehouderij, inclusief engineering en opbouw van turnkey-projecten. Droogtechniek voor mest en industriële toepassingen.

Productieautomatiseringssystemen

1995

VDL Steelweld B.V.

Directeur: Peter de Vos
 Terheijdenseweg 169
 4825 BJ Breda, Nederland
 T: +31 (0)76 - 579 27 00
 info@vdlsteelweld.com
 www.vdlsteelweld.com

Ontwerp, productie, installatie en service van gerobotiseerde productieautomatiseringssystemen met een breed scala aan handling-, assemblage- en verbindingstechnieken voor industriële toepassingen o.a. voor de automotive industrie. Tevens actief in de productontwikkeling, prototypebouw en productie van speciale machines en serieproductie van mechatronische modules en systemen, o.a. voor toepassingen in industriële voertuigtechniek zoals automatisch geleide voertuigen (AGV's) en landbouwvoertuigen.

1995

VDL Steelweld UK

Directeur: Darren Dowsett / Peter de Vos
 Unit 3, The Barford Exchange
 Wellesbourne Road, Barford,
 Warwick, CV35 8AQ, Groot-Brittannië
 T: +44 (0)1926 - 62 47 10
 info@vdlsteelweld.com
 www.vdlsteelweld.com

Ontwerp, productie, installatie en service van gerobotiseerde productieautomatiseringssystemen met een breed scala aan handling-, assemblage- en verbindingstechnieken voor industriële toepassingen o.a. voor de automotive industrie. Tevens actief in de productontwikkeling, prototypebouw en productie van speciale machines en serieproductie van mechatronische modules en systemen, o.a. voor toepassingen in industriële voertuigtechniek zoals automatisch geleide voertuigen (AGV's) en landbouwvoertuigen.

EINDPRODUCTEN

1997

VDL Steelweld GmbH

Directeur: Erwin Timmer / Peter de Vos
Max Planck Straße 38
50858 Keulen, Duitsland
T: +49 (0)2234 - 988 23 110
info@vdlsteelweld.com
www.vdlsteelweld.com

Ontwerp, productie, installatie en service van gerobotiseerde productieautomatiseringssystemen met een breed scala aan handling-, assemblage- en verbindingstechnieken voor industriële toepassingen o.a. voor de automotive industrie. Tevens actief in de productontwikkeling, prototypebouw en productie van speciale machines en serieproductie van mechatronische modules en systemen, o.a. voor toepassingen in industriële voertuigtechniek zoals automatisch geleide voertuigen (AGV's) en landbouwvoertuigen.

2014

VDL Steelweld AB

Directeur: Peter de Vos
Flygfältsgatan 16A
423 37 Torslanda, Göteborg, Zweden
T: + 46 (0)733 90 90 83
info@vdlsteelweld.com
www.vdlsteelweld.com

Ontwerp, productie, installatie en service van gerobotiseerde productieautomatiseringssystemen met een breed scala aan handling-, assemblage- en verbindingstechnieken voor industriële toepassingen o.a. voor de automotive industrie. Tevens actief in de productontwikkeling, prototypebouw en productie van speciale machines en serieproductie van mechatronische modules en systemen, o.a. voor toepassingen in industriële voertuigtechniek zoals automatisch geleide voertuigen (AGV's) en landbouwvoertuigen.

2015

VDL Steelweld (Suzhou) Automotive Automation Production Line Co., Ltd.

Directeur: Peter de Vos
Unit A1505, 4th of Suzhou International Science Park
No. 1355 Jinji Lake Avenue
215021, SIP Suzhou, China
T: +86 (0)512 8817 4337
info@vdlsteelweld.com
www.vdlsteelweld.com

Ontwerp, productie, installatie en service van gerobotiseerde productieautomatiseringssystemen met een breed scala aan handling-, assemblage- en verbindingstechnieken voor industriële toepassingen o.a. voor de automotive industrie. Tevens actief in de productontwikkeling, prototypebouw en productie van speciale machines en serieproductie van mechatronische modules en systemen, o.a. voor toepassingen in industriële voertuigtechniek zoals automatisch geleide voertuigen (AGV's) en landbouwvoertuigen.

2016

VDL Steelweld California LLC

Directeur: Mark Bakermans / Peter de Vos
1880 Milmont Drive
Milpitas CA 95035, Verenigde Staten
T: +1 510 996 46 60
info@vdlsteelweld.com
www.vdlsteelweld.com

Ontwerp, productie, installatie en service van gerobotiseerde productieautomatiseringssystemen met een breed scala aan handling-, assemblage- en verbindingstechnieken voor industriële toepassingen o.a. voor de automotive industrie. Tevens actief in de productontwikkeling, prototypebouw en productie van speciale machines en serieproductie van mechatronische modules en systemen, o.a. voor toepassingen in industriële voertuigtechniek zoals automatisch geleide voertuigen (AGV's) en landbouwvoertuigen.

2016

VDL Steelweld Michigan LLC

Directeur: Mark Bakermans / Peter de Vos
1095 Crooks Road - Suite 400
Troy MI 48084, Verenigde Staten
T: +1 248 781 81 41
info@vdlsteelweld.com
www.vdlsteelweld.com

Ontwerp, productie, installatie en service van gerobotiseerde productieautomatiseringssystemen met een breed scala aan handling-, assemblage- en verbindingstechnieken voor industriële toepassingen o.a. voor de automotive industrie. Tevens actief in de productontwikkeling, prototypebouw en productie van speciale machines en serieproductie van mechatronische modules en systemen, o.a. voor toepassingen in industriële voertuigtechniek zoals automatisch geleide voertuigen (AGV's) en landbouwvoertuigen.

2016

VDL Steelweld South Carolina LLC

Directeur: Mark Bakermans / Peter de Vos
105 Corporate Drive Suite B
Spartanburg, SC 29303, Verenigde Staten
T: +1 804 275 80 67
info@vdlsteelweld.com
www.vdlsteelweld.com

Ontwerp, productie, installatie en service van gerobotiseerde productieautomatiseringssystemen met een breed scala aan handling-, assemblage- en verbindingstechnieken voor industriële toepassingen o.a. voor de automotive industrie. Tevens actief in de productontwikkeling, prototypebouw en productie van speciale machines en serieproductie van mechatronische modules en systemen, o.a. voor toepassingen in industriële voertuigtechniek zoals automatisch geleide voertuigen (AGV's) en landbouwvoertuigen.

2016

VDL Pinnacle Engineering India Pvt Ltd.

Directeur: Jayant Phatak
9th Floor, Panchshil Tech Park 1
Next to Rahul Cinema, Shivajinagar
Pune 411005, India
T: +91 20 6741 4040
info@vdlpinnacle.com
www.vdlpinnacle.com

Deze joint venture van VDL Groep en Pinnacle Industries richt zich op engineeringprojecten voor productieautomatisering en productontwikkeling voor de automotive industrie.

Zonnebanken en dakkoffers

1996

VDL Hapro B.V.

Directeur: Dick van de Linde
Fleerbosseweg 33
4421 RR Kapelle, Nederland
T: +31 (0)113 - 36 23 62
info@vdlhapro.com
www.vdlhapro.com

Ontwikkeling, productie, assemblage en verkoop van zonnebanken, huidverbeteringsapparatuur, autodakkoffers, dak-/fietsendragers alsmede bijbehorende accessoires en waterzuiverings-systemen voor zwembaden en vijvers.

Warmtewisselaars

1998

VDL Klima B.V.

Directeur: Wim Jenniskens
Meerenakkenweg 30
5652 AV Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 298 18 18
info@vdlklima.com
www.vdlklima.com

Ontwikkeling en productie van warmtewisselaars (o.a. lucht/lucht en lucht/water koelers, boxcoolers en buizenwarmtewisselaars) en ventilatiesystemen voor diverse applicaties, zoals (elektrische) voortstuwingsystemen, energiegeneratoren en transformatoren.

1998

VDL Klima Belgium nv

Directeur: Wim Jenniskens
Industriestraat 13
3930 Hamont-Achel, België
T: +32 (0)11 - 80 47 00
belgium@vdlklima.com
www.vdlklima.com
Productiebedrijf van de producten van VDL Klima.

1998

VDL Klima France sarl

Directeur: Pascal Pécuchet
 Business Park Bat H
 87 Rue du Molinel
 59700 Marcq en Baroeul, Frankrijk
 T: +33 (0)320 - 65 91 65
 info@vdklimafrance.com
 www.vdklimafrance.com
 Ontwikkeling en verkoop van warmtewisselaars, koelinstallaties voor de elektromechanische industrie en voor algemene industriële processen.

2000

VDL KTI nv

Directeur: William van Hout
 Nijverheidsstraat 10
 Industrial Area II
 2400 Mol, België
 T: +32 (0)14 - 34 62 62
 info@vdlkti.be
 www.vdlkti.be
 Ontwikkeling en productie van onderdelen voor industriële fornuizen (convectie/straling) alsmede complete fornuizenmodulen, drukvaten, warmtewisselaars, skids en scheidingsmodulen voor de chemische, petrochemische, olie- en gasindustrie. Productie van hoogspanningsmasten.

2003

VDL Delmas GmbH

Directeur: Jörg Nelius
 Kienhorststraße 59
 13403 Berlijn, Duitsland
 T: +49 (0)30 - 438 09 20
 info@vldelmas.de
 www.vldelmas.de
 Ontwikkeling, productie en verkoop van warmtewisselaars, koelinstallaties en gerelateerde aggregaten voor industriële toepassingen.

2017

VDL AEC Maritime B.V.

Directeur: Kevin Kuijs
 Meerenakkerweg 30
 5652 AV Eindhoven, Nederland
 T: +31 (0)40 851 90 15
 info@vdlaecmaritime.com
 www.vdlaecmaritime.com
 Specialist in luchtreiniging. Ontwikkelt en verkoopt filtersystemen voor schepen. Deze zogeheten scrubbers filteren onder meer zwaveldeeltjes uit de uitlaatgassen van scheepsmotoren.

Containerhandlingssystemen

1999

VDL Containersystemen B.V.

Directeur: Frans van Dommelen
 Industrieweg 21
 5527 AJ Hapert, Nederland
 T: +31 (0)497 - 38 70 50
 sales@vdlcontainersyst.nl
 www.vdlcontainersystemen.com
 Ontwikkeling, productie, verkoop, reparatie en opbouw van hydraulische containerhandlingssystemen (haakarm-, portaalarm-, kabel- en kettinginstallaties), containeraanhangsers en containers. Ontwikkeling, productie, verkoop en reparatie van spreaders en automatisch geleide voertuigen (AGV's) voor de handling van 20 - 45 voets iso containers.

2001

VDL Containersysteme GmbH

Directeur: Frans van Dommelen
 Oberer Westring 2
 33142 Büren, Duitsland
 T: +31 (0)497 - 38 70 50
 sales@vdlcontainersyst.nl
 www.vdlcontainersystemen.com
 Verkoop en after sales van containerhandlingssystemen in Duitsland.

EINDPRODUCTEN

2014

VDL Translift B.V.

Directeur: Mathijs van der Mast
Staalwijk 7
8251 JP Dronten, Nederland
T: +31 (0)321 - 38 67 00
info@vdltranslift.nl
www.vdltranslift.nl

Ontwikkeling, productie, assemblage, verkoop en service van afvalinzamelingsystemen. Het bedrijf heeft een eigen lijn van innovatieve zijladersystemen voor het optimaliseren van de inzameling van bovengrondse en ondergrondse afvalcontainers.

Veersystemen

2001

VDL Weweler B.V.

Directeur: Dick Aalderink
Ecofactorij 10
7325 WC Apeldoorn, Nederland
T: +31 (0)55 - 538 51 00
info@vdlweweler.nl
www.vdlweweler.nl

Ontwikkeling, productie en verkoop van luchtveeren asliftsystemen voor producenten van assen, trailers, trucks en bussen.

2001

VDL Weweler Parts B.V.

Directeur: Danny Orgers
Kanaal Zuid 120
7332 BD Apeldoorn, Nederland
T: +31 (0)55 - 538 04 00
info@vdlwewelerparts.nl
www.vdlwewelerparts.nl

Distributie van technisch hoogwaardige onderdelen voor vrachtwagens, aanhangwagens en bussen vanuit verschillende filialen in Nederland.

2001

VDL Weweler-Colaert nv

Directeur: Jacques Colaert
Beneluxlaan 1-3
8970 Poperinge, België
T: +32 (0)57 - 34 62 05
info@weweler.eu
www.weweler.eu

Ontwikkeling, productie en verkoop van blad- en paraboolveren voor de automotive industrie. Distributie van technisch hoogwaardige onderdelen voor vrachtwagens, aanhangwagens en bussen.

2001

Truck & Trailer Industry AS

Directeur: Øyvind Stenersen
Persveien 20
0581 Oslo, Noorwegen
T: +47 (0)23 - 03 96 00
post@tti.no
www.tti.no
Verkoop vanuit acht filialen in Noorwegen van VDL Weweler veersystemen en reserveonderdelen voor vrachtwagens, trailers en bussen.

Sigaren- en verpakkingsmachines

2003

VDL PMB-UVA B.V.

Directeur: Marius Ponten
Langendijk 10
5652 AX Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 282 50 00
sales@vdlpmbuva.com
www.vdlpmbuva.com
Ontwikkeling, productie, verkoop en service voor de verpakkings- en tabaksindustrie. Verticale folie verpakkingsmachines voor onder andere de levensmiddelen-, dierenvoeding- en wasmiddelenbranche en de graanindustrie. Machines voor het produceren en inpakken van sigaren.

2003

VDL USA, Inc.

Directeur: Bart van Lieshout
8111 Virginia Pine Ct.
Richmond VA 23237, Verenigde Staten
T: +1 804 - 275 80 67
info@vdlusa.com
www.vdlusa.com
Verkoop en service VDL-producten in Noord-Amerika.

Systemen voor de industriële sector

2007

VDL Industrial Products B.V.

Directeur: Carlos Ooijen
Hoevenweg 3
5652 AW Eindhoven, Nederland
T: +31 (0)40 - 292 55 80
info@vdlindustrialproducts.com
www.vdlindustrialproducts.com
Verkoop en service van componenten voor afzuiginstallaties en stortgoedbehandeling zoals modulaire buissystemen, roterende sluisen, ventilatoren, cyclonen, wissel- en vlinderkleppen en trilvervoersystemen. Daarnaast verkoop en service van complete systemen voor explosie- en brandbeveiliging van industriële processen en beveiligingsoplossingen voor gebouwen en terreinen.

Verkoopvestiging

2010

VDL Middle East fzCo

Directeur: Rémi Henkemans
5WA (West Ring)
Dubai Airport Free Zone,
Verenigde Arabische Emiraten
Verkoop, after sales en service VDL-producten in het Midden-Oosten.

COLOFON

Productie en samenstelling: VDL Groep, afdeling Communicatie

Vormgeving: studio FRIS, Chris van der Horst

Fotografie: Jacqueline de Haas

pagina 7: Transdev/Connexion • Dion Verhulst • David de Jong

Drukwerk: Gielen Druk Print Webmedia

